

การบริหารจัดการความเสี่ยง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Risk Management)

โรงพยาบาลเมืองจันทร์

(พ.ศ.2564 – พ.ศ.2568)

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบควบคุมภายใน กลุ่มงานประกันสุขภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์ของโรงพยาบาลเมืองจันทร์ จึงได้ดำเนินการนโยบายด้านการบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมภายในขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายในและ การประเมินการควบคุมภายใน ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของรัฐบาล และ การนำระบบการบริหารความเสี่ยงมา ใช้ในระบบการบริหาร โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 กลุ่มงานประกัน สุขภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์มีการดำเนินการตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง กับประเด็น ยุทธศาสตร์ และต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยงโดยให้ครอบคลุม พันธกิจ

โรงพยาบาลเมืองจันทร์ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประจำปี พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2568 ด้วยการวิเคราะห์และประเมิน ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อที่จะบริหารจัดการความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามระบบสารสนเทศการบริหารจัดการความ เสี่ยงของสถานพยาบาล (Healthcare Risk Management System: HRMS) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานความ มั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (ISO27001) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว จะใช้เป็นกรอบ และแนวทางงานใน การปฏิบัติงาน ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำกับดูแลการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ โรงพยาบาลเมืองจันทร์ ใน พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2568 เพื่อให้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงพยาบาลเมืองจันทร์ สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงปลอดภัยสูงสุด ทั้งนี้ จะมีการตรวจสอบและ ประเมินความเสี่ยงที่มีแนวโน้มอาจจะเกิดขึ้น เพื่อบริหารจัดการได้อย่างถูกต้อง ไม่เกิดเหตุการณ์ ความเสียหาย พร้อมทั้งสิ้นปีให้มีการทำการตรวจสอบหาช่องโหว่ของระบบในทุกปี และทำการทบทวนการบริหารจัดการความ เสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนสิ้นสุดแผนฯ ของปีงบประมาณ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. ระบบบริหารความเสี่ยงโรงพยาบาลเมืองจันทร์	1
3. นโยบาย.....	1
4. ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ.....	2
5. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง.....	2
6. เป้าหมาย.....	2
7. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	2
8. ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน	3
บทที่ 2 แนวทางการบริหารความเสี่ยง.....	4
1. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง	4
2. บทบาทหน้าที่.....	5
3. ขอบเขตการดำเนินการ.....	8
บทที่ 3 กระบวนการบริหารความเสี่ยง	9
1. คำนิยาม	9
2. การแบ่งประเภทความเสี่ยง	10
บทที่ 4 ความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	19
1. รหัสและรายการอุบัติการณ์	19
2. การประมาณความเสี่ยง.....	21
3. การประเมินค่าความเสี่ยง	28
4. การจัดการความเสี่ยง	34
5. แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	40
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	47
1. การประเมินปัจจัยความเสี่ยง	47
2. ปัจจัยที่ทำให้ระบบบริหารความเสี่ยงประสบผลสำเร็จ	47
3. ผลการประเมิน/ข้อสรุป	47

บทที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของโรงพยาบาลเมืองจันทร์ในหลายด้าน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสารสนเทศ เพื่อหาวิธีการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงพยาบาล เพื่อให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาสนับสนุนการปฏิบัติงานนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อลดโอกาสความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แผนบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางที่ใช้ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศของโรงพยาบาล ด้วยการคาดการณ์ล่วงหน้าในกรณีที่มีความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นจริงและนำแนวทางจัดการความเสี่ยงนี้ไปใช้ในการดำเนินการ

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางการใช้ตรวจสอบ และประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยการคาดการณ์ล่วงหน้าในกรณีที่มีความเสี่ยงเกิดขึ้นจริง และโรงพยาบาลสามารถนำแนวทางการจัดการความเสี่ยงนี้ไปใช้ในการดำเนินการได้

2. ระบบการบริหารความเสี่ยงโรงพยาบาลเมืองจันทร์

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกิจกรรมพื้นฐานบุคลากรทุกคนของโรงพยาบาลต้องให้ความสำคัญ และร่วมกันวางแผนป้องกันและดำเนินการตามแนวทางที่วางไว้ โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประกอบด้วย การค้นหาความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง การประเมินผล

นโยบายเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วยและบุคลากรสาธารณสุข Patient and Personnel Safety (2P Safety) เป็นนโยบายสำคัญที่จะสร้างระบบบริการสุขภาพที่ยั่งยืน มีความสมดุล มีการพัฒนาเชิงระบบด้วยการมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์จากทุกหน่วยงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยงเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อความปลอดภัยของผู้ป่วยและบุคลากรสาธารณสุขจะเป็นประโยชน์นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของระบบคุณภาพด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงของโรงพยาบาลเมืองจันทร์ ภายใต้อาณัติของความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน บนพื้นฐานของความเข้าใจกันและกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมขององค์กร

3. นโยบาย

- 3.1 พัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรเพื่อตอบสนองและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของผู้ปฏิบัติงาน
- 3.2 ค้นหา ใฝ่ระวังและติดตามความเสี่ยงทุกประเภท เน้นเชิงรุกมากกว่าเชิงรับโดยให้ทุกหน่วยงาน/ทุกทีมรายงานอุบัติการณ์ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานหรือพบเห็นในโรงพยาบาลพร้อมทั้งดำเนินการตาม

ระบบการรายงานและบริหารจัดการความเสี่ยงที่ทีมบริหารความเสี่ยงกำหนดและบันทึกในโปรแกรม HRMS on Cloud

- 3.3 มีระบบการรายงานความเสี่ยงที่ชัดเจน
- 3.4 มีการจัดทำบัญชีความเสี่ยงในทุกหน่วยงาน รวมทั้งวิเคราะห์และจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่สำคัญโดยให้ทุกหน่วยงาน / ทุกทีมมีการทบทวนและใช้ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกมาวางมาตรการในการป้องกันและแก้ไขความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและให้มีการเฝ้าระวังและทบทวนความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงให้หัวหน้ากลุ่ม / ทีมและกรรมการบริหารความเสี่ยงทราบตามระยะเวลาที่กำหนด
- 3.5 ร่วมกันสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยขององค์กร โดยให้ถือว่าผู้รายงานไม่มีความผิด
- 3.6 มีช่องทางรับรายงานความเสี่ยงและข้อร้องเรียนจากผู้รับ / ผู้ให้บริการ / ภาคีเครือข่ายภายนอก เมื่อมีข้อร้องเรียน โรงพยาบาลถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญและมีผลต่อชื่อเสียงของโรงพยาบาลต้องมีการรายงาน บันทึกรายงาน และตอบสนองข้อร้องเรียนอย่างเหมาะสมโดยเร็ว
- 3.7 มีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ สะท้อนสถานการณ์ความเสี่ยง ระบบเฝ้าระวัง และจัดลำดับความสำคัญ

4. ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ

เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการ บุคลากรผู้ให้บริการ สิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลและชุมชนปลอดภัย

5. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

- 5.1 เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 5.2 เพื่อให้การจัดการภายในกลุ่มงานประกันสุขภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์ข้อมูลมีประสิทธิภาพและมีความยืดหยุ่น ในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ รวมทั้งลดโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหายที่ไม่ต้องการกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 5.3 เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
- 5.4 เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 5.5 เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร
- 5.6 เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการ กำกับดูแล ตรวจสอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงพยาบาล
- 5.7 เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงและความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่น่าจะมีผลกระทบกับการดำเนินงาน วัตถุประสงค์และนโยบาย แล้วพิจารณาหาแนวทางการป้องกัน หรือจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้น ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงานหรือดำเนินงานตามแผน

6. เป้าหมาย

- 6.1 เกิดความปลอดภัยแก่ผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และสิ่งแวดล้อม
- 6.2 มีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

7. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

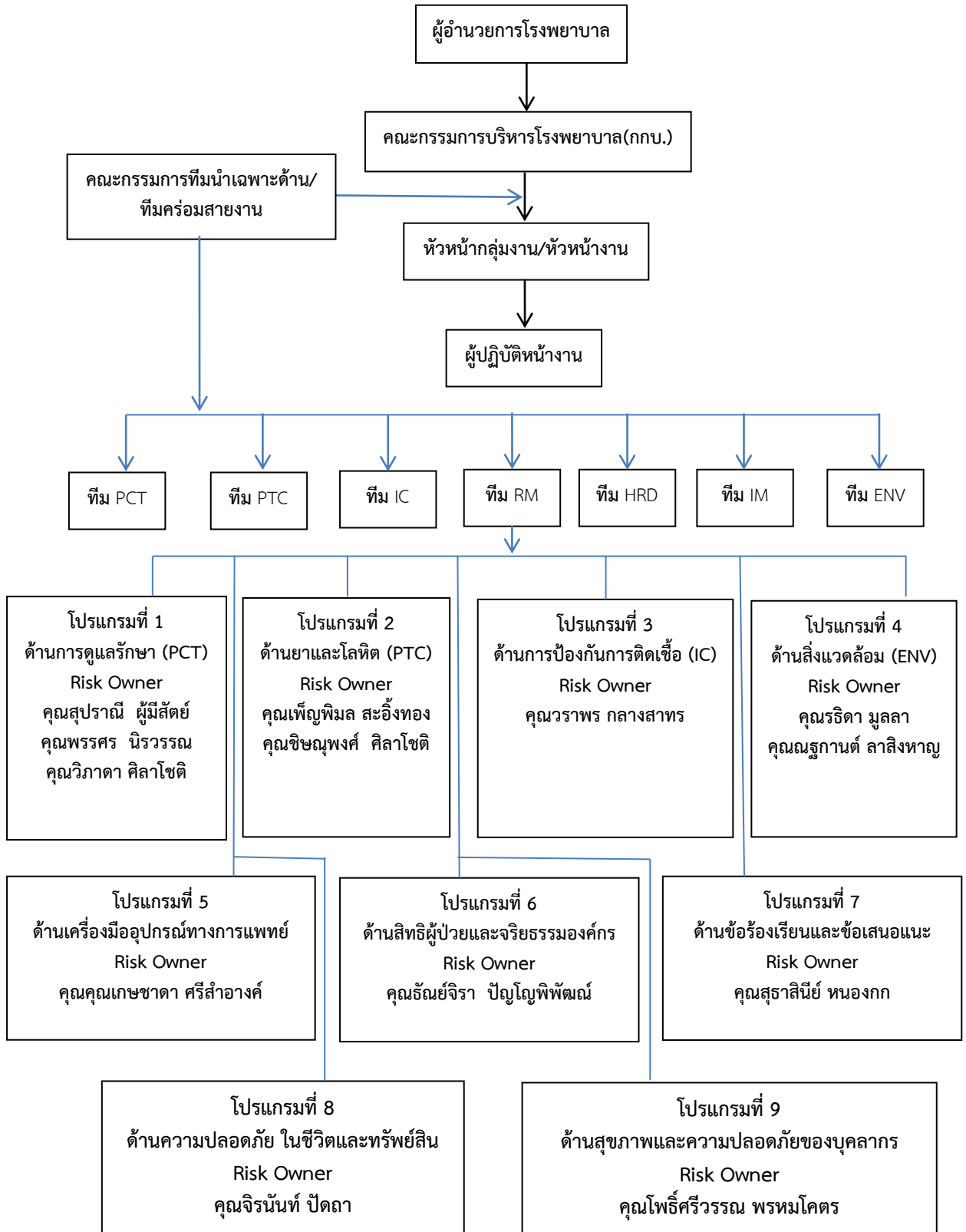
- 7.1 เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- 7.2 สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยงซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมาย และภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
- 7.3 ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล
- 7.4 เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และจัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของโรงพยาบาลเมืองจันทร์เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร
- 7.5 ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจ ในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน
- 7.6 ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้ มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

8. ตัวชี้วัดผลการดำเนินการ

ลำดับ	รายละเอียดตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1	ร้อยละของหน่วยงานที่มีการค้นหาและส่งรายงานความเสี่ยง	100%
2	อัตราการรายงานความเสี่ยงทันเวลาครอบคลุมทุกหน่วยงานในแต่ละเดือน	100%
3	อัตราการเกิดความเสี่ยง ระดับ Near miss : miss	เพิ่มขึ้น
4	ร้อยละความเสี่ยง/ อุบัติการณ์ที่ได้รับการแก้ไขตามเกณฑ์	100%
5	ร้อยละการเกิดอุบัติการณ์ซ้ำ ประเภท Clinic ระดับ E-F-G-H-I	น้อยกว่า20%
6	ร้อยละการเกิดอุบัติการณ์ซ้ำ ประเภท Non Clinic ระดับ ๓-๔	น้อยกว่า20%
7	ร้อยละการเกิดอุบัติการณ์ ประเภท Clinic ระดับ E-F-G-H-I ที่ได้รับการทำ RCA	100%
8	ร้อยละการเกิดอุบัติการณ์ซ้ำ ประเภท Non Clinic ระดับ ๓-๔ ที่ได้รับการทำ RCA	100%
9	ร้อยละตัวชี้วัด SIMPLE ที่ผ่านเกณฑ์	90%
10	อุบัติการณ์ที่บุคลากรติดเชื้อโควิด-19 จากการปฏิบัติงานเท่ากับ	0

บทที่ 2 แนวทางการบริหารความเสี่ยง

1. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

2. บทบาทหน้าที่

2.1 บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงพยาบาล

- 1) เป็นที่ปรึกษาการวางระบบบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาล
- 2) พิจารณาสั่งการและดำเนินการกรณีที่มีความเสี่ยงหรืออุบัติการณ์สำคัญเกิดขึ้นภายในโรงพยาบาล
- 3) รับทราบรายงาน การประเมินผล และการตอบสนองการบริหารความเสี่ยง

2.2 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล (กทบ.)

- 1) ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยในหน่วยงาน
- 2) สนับสนุนกระบวนการจัดการ และทรัพยากรเพื่อแก้ไขความเสี่ยง
- 3) บริหารจัดการความเสี่ยงระดับโรงพยาบาล ปัญหาความเสี่ยงที่ซับซ้อน ที่หน่วยงานหรือทีมคร่อมไม่สามารถแก้ไขได้
- 4) ติดตามประเมินผลการจัดการความเสี่ยง
- 5) กรรมการบริหารทุกท่านทำหน้าที่เป็น Risk Responder ดังนี้
 - คุณ รจิตา มุลลา และคุณ วิไลวรรณ กันภัย มีหน้าที่ตอบสนองความเสี่ยงด้าน ENV, โครงสร้าง, อาคาร สถานที่ ทั้งหมด
 - ทันตแพทย์หญิงมณีรัตน์ จันทร์เพา มีหน้าที่ตอบสนองความเสี่ยง ด้าน IC
 - คุณดวงตะวัน ภูมิสี และคุณศิริดา ประรัมย์ มีหน้าที่ตอบสนองความเสี่ยงด้านการดูแลผู้ป่วย (PCT)
 - เกสัชกรวันชนก แก้วคะตา มีหน้าที่ตอบสนองความเสี่ยงด้านระบบยา (PTC)
 - ดร.บุษบา บุญเกษมรัตน์ มีหน้าที่ตอบสนองความเสี่ยงด้านข้อร้องเรียน/ข้อเสนอแนะและสิทธิผู้ป่วยต่างๆ
 - คุณกรภัทร์ณิชา พิมพร มีหน้าที่ตอบสนองความเสี่ยงด้านการชันสูตร LAB , X-Ray และการตรวจวินิจฉัยโดยผู้ชำนาญกว่า

2.3 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- 1) กำหนดนโยบายและแผนดำเนินงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับโรงพยาบาลเพื่อให้ทุกทีม ทุกหน่วยงานถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน
- 2) จัดทำคู่มือ แนวทางในการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งถ่ายทอด สื่อสารให้บุคลากรทราบและสื่อสารนโยบายที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานทราบ
- 3) ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการบริหารความเสี่ยง ให้หน่วยงานเฝ้าระวังความเสี่ยงทางคลินิก และกระตุ้นการค้นหาความเสี่ยงเชิงรุก
- 4) รวบรวมความเสี่ยง อุบัติการณ์ และจัดทำบัญชีความเสี่ยงระดับโรงพยาบาล
- 5) ประสานติดตามปัญหาความเสี่ยงในระดับโรงพยาบาล ประสานระบบที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในด้านต่างๆ ของโรงพยาบาล เพื่อป้องกัน และควบคุมความเสี่ยง
- 6) รวบรวม วิเคราะห์ ทบทวนอุบัติการณ์ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและวางมาตรการป้องกันความเสี่ยงในโรงพยาบาลและวางระบบบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมของโรงพยาบาล
- 7) วิเคราะห์รายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงทางคลินิกและประเมินความรุนแรงและความสูญเสียทุกเดือน
- 8) สื่อสารนโยบาย ระเบียบปฏิบัติที่ได้จากการทบทวน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

- 9) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงของทีม และหน่วยงานต่างๆ
- 10) ร่วมตัดสินใจในประเด็นของความเสี่ยงหรือความสูญเสียรวมถึงเป็นผู้แก้ต่างในกรณีฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าชดเชยจากโรงพยาบาล
- 11) ประสานงานประธานคณะกรรมการด้านบริหารความเสี่ยงด้านคลินิก (PCT) และไม่ใช่คลินิก เพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุง พัฒนาตามข้อร้องเรียน
- 12) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่หน่วยงาน ในการแก้ปัญหา วางระบบในการป้องกันการเกิดความเสียหายซ้ำโดยกระบวนการ Root cause analysis (RCA)
- 13) สรุปรายงานและประมวลผลความเสี่ยง แจ้งทุกหน่วยงานและทีมทุกทีม
- 14) จัดทำรายงานความเสี่ยง รายงานสถานการณ์ แนวโน้มความเสี่ยงทางคลินิกและผลการดำเนินการเสนอคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลทุก 1 เดือน

โดยได้แบ่งหน้าที่รับผิดชอบจัดการความเสี่ยงทั้ง 14 ข้อ โดยกรรมการทั้ง 13 ท่านมีหน้าที่ในการตอบสนองอุบัติการณ์ความเสี่ยงที่มีการรายงานเข้ามาในทุกช่องทาง RM ไม่ได้มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา แต่ RM มีหน้าที่ประสานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติการณ์นั้นๆ เพื่อให้เกิดการทบทวน พุดคุยกันเพื่อหาแนวทางป้องกันและฝึกระวังไม่ให้เกิดอุบัติการณ์ซ้ำ พอถึงสิ้นเดือน ให้ RM แต่ละท่านรวบรวมรายงานอุบัติการณ์เพื่อมาวิเคราะห์และสรุปผลรายงานเพื่อนำเสนอในที่ประชุม HA ทุกวัน พุธ สัปดาห์ที่ 3 ของเดือน ให้ครอบคลุมทั้ง 9 โปรแกรม ดังนี้

โปรแกรมที่ 1 ด้านการดูแลรักษา (PCT) Risk Owner คือ

- คุณสุปราณี ผู้มีสัตย์
- คุณพรศร นีรวรรณ
- คุณวิภาดา ศิลาโชติ

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

โปรแกรมที่ 2 ด้านยาและโลหิต (PTC) Risk Owner คือ

- คุณเพ็ญพิมล สะอึ้งทอง
- คุณชัชฎาพงศ์ ศิลาโชติ

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

โปรแกรมที่ 3 ด้าน IC Risk Owner คือ

- คุณวราพร กลางสาทร

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้ พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

โปรแกรมที่ 4 ด้าน ENV Risk Owner คือ

- คุณรติดา มุลลา
- คุณณัฐกานต์ ลาสิงหาญ

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้ พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

โปรแกรมที่ 5 เครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์ Risk Owner คือ

- คุณเกษชาดา ศรีสำอาง

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้ พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

โปรแกรมที่ 6 ด้านสิทธิผู้ป่วยและจริยธรรมองค์กร Risk Owner คือ

- คุณธัญญ์จิรา ปัญญาพิพัฒน์

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้ พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

โปรแกรมที่ 7 ด้านข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะ Risk Owner คือ

- คุณสุธาสนีย์ หนองกก

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้ พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

โปรแกรมที่ 8 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน Risk Owner คือ

- คุณจิรนนท์ ปัดถา

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้ พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

โปรแกรมที่ 9 ด้านสุขภาพและความปลอดภัยของ บุคลากร Risk Owner คือ

- คุณโพธิ์ศรีวรรณ พรหมโคตร

รับผิดชอบตอบสนองอุบัติการณ์ในเรื่องนี้ พร้อมกับเป็น Risk Owner ในอุบัติการณ์ที่ต้องทำ Risk Treatment

2.4 บทบาทหน้าที่ของหัวหน้างานและผู้รับผิดชอบความเสี่ยงในหน่วยงาน

- 1) วางระบบการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงาน ค้นหา วิเคราะห์ และจัดทำบัญชีความเสี่ยงของหน่วยงาน จัดทำมาตรการการป้องกันและจัดการที่ชัดเจนในประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญ
- 2) ประเมินผล ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยง และปรับปรุงบัญชีความเสี่ยงของหน่วยงานอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง หรือไตรมาสละ 1 ครั้ง
- 3) สื่อสารให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความเข้าใจในประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญ ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยอยู่ในกิจกรรมปกติประจำวัน
- 4) ประเมินประสิทธิภาพของระบบบริหารความเสี่ยง การดักจับความเสี่ยง การแก้ไขปัญหา การหาสาเหตุรากเหง้า สาเหตุเชิงระบบ แนวทางป้องกัน โดยป้องกันและลดความสูญเสียที่วางไว้

2.5 บทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบระบบที่เกี่ยวข้อง

มีหน้าที่ในการรายงานเหตุการณ์ / อุบัติการณ์ หรือความเสี่ยง และประเมินประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงในทีมผ่านระบบ HRMS on Cloud ดังนี้

- 1) ทีมดูแลผู้ป่วย (PCT) : มีหน้าที่ค้นหา รายงานความเสี่ยงและวางระบบควบคุมป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับกระบวนการดูแลรักษา และสิทธิผู้ป่วยซึ่งเป็นความเสี่ยงทางคลินิก
- 2) ทีมพัฒนาระบบยา (PTC) : มีหน้าที่ค้นหา รายงานความเสี่ยงและวางระบบควบคุมป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนทางยา และปัญหาเกี่ยวกับยา
- 3) ทีมป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล (IC) : มีหน้าที่รายงานความเสี่ยงและวางระบบควบคุมป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการติดเชื้อในโรงพยาบาลการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อของเจ้าหน้าที่

- 4) ทีมบริหารสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (ENV) : มีหน้าที่ค้นหา รายงานความเสี่ยงและวางระบบควบคุมป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย การฝึกซ้อมป้องกันอัคคีภัย การเกิดอัคคีภัย การตรวจคุณภาพน้ำทิ้ง การจัดการขยะ การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ การจัดหา เก็บรักษา แจกจ่าย ซ่อมบำรุงและจำหน่ายเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ
- 5) ทีมเทคโนโลยีสารสนเทศ (IM) : มีหน้าที่ค้นหา รายงานความเสี่ยงและวางระบบควบคุมป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับเวชระเบียน การตรวจสอบความสมบูรณ์ของเวชระเบียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การจัดการความรู้ การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และระบบฐานข้อมูลต่างๆ
- 6) ทีมรับเรื่องร้องเรียนและเจรจาไกล่เกลี่ย : มีหน้าที่ค้นหา รายงานความเสี่ยงและวางระบบควบคุมป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับด้านเรื่องร้องเรียน ผลการจัดการปัญหาข้อร้องเรียน
- 7) ทีมบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (HRD) : มีหน้าที่ค้นหา รายงานความเสี่ยงและวางระบบควบคุมป้องกันความเสี่ยงด้านพฤติกรรมบริการ และสมรรถนะบุคลากร

2.6 บทบาทของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงด้านไกล่เกลี่ย และพิจารณาข้อร้องเรียน มีหน้าที่

- 1) ดำเนินการไกล่เกลี่ยตามหลักสันติวิธี
- 2) เสนอผู้อำนวยการโรงพยาบาล พิจารณาการเยียวยาเบื้องต้น เช่น การจัดหาของเยี่ยม การลดค่ารักษาพยาบาล บริการห้องพิเศษ และการร่วมทำบุญงานศพ เป็นต้น
- 3) รายงานผลการไกล่เกลี่ยให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ทราบเป็นระยะๆ และภายหลังสิ้นสุดกระบวนการไกล่เกลี่ย
- 4) สรุปรายงานการไกล่เกลี่ย ต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาล และรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงโรงพยาบาล

2.7 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับ

- 1) ทำความเข้าใจแนวทาง ปฏิบัติตามคู่มือการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาล
- 2) เป็นผู้จัดการความเสี่ยง และแก้ไขสถานการณ์เบื้องต้น
- 3) บันทึกอุบัติการณ์ การแก้ไข และรายงานผู้เกี่ยวข้องตามแนวทางที่กำหนด
- 4) ค้นหาความเสี่ยงเชิงรุก เพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติการณ์ซ้ำ

3. ขอบเขตการดำเนินการ

เป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายในความรับผิดชอบของงานประกันสุขภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์ โรงพยาบาลเมืองจันทร์

บทที่ 3 กระบวนการบริหารความเสี่ยง

1. คำนิยาม

- 1.1 **ความเสี่ยง (Risk)** หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความสูญเสียหรือสิ่งไม่พึงประสงค์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง มีโอกาสที่จะประสบกับความสูญเสียหรือสิ่งไม่พึงประสงค์ ได้แก่ ความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยและผู้รับบริการ การบาดเจ็บ การเสื่อมเสียชื่อเสียง การสูญเสียรายได้ การสูญเสียหรือเสียหายต่อทรัพย์สิน การบาดเจ็บหรืออันตรายต่อเจ้าหน้าที่ การทำลายสิ่งแวดล้อม ภาวะในการชดใช้ค่าเสียหาย การไม่พิทักษ์สิทธิหรือศักดิ์ศรีเกิดความไม่แน่นอน หรือเกิดความสูญเสียจนต้องมีการชดใช้ค่าเสียหาย
- 1.2 **การบริหารความเสี่ยง (Risk management)** หมายถึง การจัดการในเรื่องการค้นหาความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยงและการประเมินผล รวมทั้งการดำเนินการเพื่อป้องกันความเสี่ยงและการจัดการเมื่อเกิดปัญหา
- 1.3 **อุบัติการณ์ (Incident)** หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นนอกเหนือความคาดหมายจากการทำงานตามปกติ เป็นเหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นแล้ว
- 1.4 **บัญชีรายการความเสี่ยง (Risk Profile)** หมายถึง รายการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นซึ่งผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานได้รวบรวมจัดทำขึ้นโดยอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ ข้อมูลในอดีตและหน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนการทบทวนต่างๆ การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากกระบวนการทำงานและการสำรวจภายในหน่วยงานของตนเอง เพื่อหาประเด็นสำคัญที่ควรมีการเฝ้าระวังทั้งในระดับหน่วยงาน ทีมคร่อมสายงานและระดับโรงพยาบาล
- 1.5 **เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (Adverse Event)** หมายถึง การบาดเจ็บที่เกิดจากกระบวนการดูแลรักษาโดยไม่ตั้งใจ (มีเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้ว) อันตรายที่ผู้ป่วยได้รับ ซึ่งเกิดจากการรักษาและไม่ได้เป็นผลสืบเนื่องมาจากโรคหรือความผิดปกติเดิมของผู้ป่วย อันตรายดังกล่าวส่งผลให้ระยะเวลาการรักษานานขึ้น นอนโรงพยาบาลนานขึ้นหรือเกิดความพิการตามมา ลักษณะของสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การบาดเจ็บ เหตุร้าย ภัยอันตราย การคุกคามก่อให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง ความไม่แน่นอน การถูกเปิดเผย เป็นต้น
- 1.6 **เหตุการณ์พึงสังวรณ (Sentinel Event)** หมายถึง เหตุการณ์สำคัญรุนแรงและไม่พึงประสงค์ เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดหมายที่อาจเกิดขึ้นได้ มีผลต่อชีวิต ร่างกาย การสูญเสียหน้าที่ของอวัยวะของผู้ป่วย ทรัพย์สิน หรือมีผลกระทบต่อชื่อเสียงของโรงพยาบาลตามที่โรงพยาบาลกำหนดไว้ (ควรมีการเฝ้าระวังเชิงรุก) ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ซึ่งผู้ที่ทราบข้อมูลต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบอย่างเร่งด่วน เช่น
 - การเสียชีวิตของผู้ป่วยโดยไม่คาดหมาย(ทุกสาเหตุ)
 - การเกิดทุพพลภาพถาวร(ทุกสาเหตุ)เกิดความเสียหายร้ายแรงแก่ผู้ป่วย ได้แก่ ผ่าตัดผิดคน/ ผิดอวัยวะ/ผิดที่ การลักรักษา/ผู้ป่วย ผู้ป่วยพยายามฆ่าตัวตาย/ฆ่าตัวตาย
 - อุบัติการณ์ของการติดเชื้อแพร่ระบาดในโรงพยาบาล
 - ความผิดพลาด/ความเสียหายใดๆที่มีโอกาสนำไปฟ้องร้อง/การเสื่อมเสีย เสียชื่อเสียง
- 1.7 **การวิเคราะห์สาเหตุราก (Root Cause Analysis)** หมายถึง การวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของอุบัติการณ์หรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถพัฒนาแนวทางแก้ไขป้องกันได้อย่างเหมาะสมและตรงกับสาเหตุที่แท้จริง โดยมีวิธีการที่หลากหลายที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

1.8 โปรแกรมรายงานความเสี่ยง HRMS on Cloud ย่อมาจาก HRMS: Healthcare Risk Management System on Cloud เป็นระบบบริหารจัดการความเสี่ยงของสถานพยาบาล ประกอบด้วยส่วนของข้อมูลและตัวช่วยในการประเมิน ซึ่งเป็นช่องทางในการรายงานความเสี่ยงของโรงพยาบาลเมืองจันทร์

1.9 ระบบ NRLS: National Reporting and Learning System เป็นระบบฐานข้อมูลอุบัติการณ์ ความเสี่ยงภาพรวมของประเทศ ซึ่งใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จาก เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์และความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ตามนโยบายความปลอดภัยของผู้ป่วยและบุคลากรสาธารณสุข (Patient and Personnel Safety: 2P Safety)

2. การแบ่งประเภทความเสี่ยง

2.1 ความเสี่ยงทั่วไป (Non Clinic Risk) เป็นความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะประสบกับความสูญเสียหรือสิ่งไม่พึงประสงค์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วย เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากกระบวนการรักษา ซึ่งสามารถพบได้โดยทั่วไป เช่น การตัดสินใจที่ผิดพลาดจากการใช้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่สมบูรณ์ หรือไม่ปัจจุบัน การบันทึกบัญชีผิดพลาด/เกิดการทุจริตในองค์กร/รายงานทางการเงินไม่น่าเชื่อถือ การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสูญเสียทรัพยากร/การใช้ทรัพยากรอย่างไม่ประหยัด เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของหน่วยงาน การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน เช่น สิ่งแวดล้อม อัคคีภัย เครื่องมือ ข้อร้องเรียน เป็นต้น

2.2 ความเสี่ยงทางคลินิก (Clinical Risk) เป็นความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วย อันมีเหตุเกิดขึ้นกับผู้ป่วย เป็นความเสี่ยงในการดูแลผู้ป่วย อาจพบร่วมในหลายคลินิกบริการ เช่น ความผิดพลาดของการวินิจฉัย ความผิดพลาดของการวางแผนการดูแลรักษาพยาบาล ความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุในการให้การรักษายาพยาบาล อาการข้างเคียงจากการใช้ยาหรือการให้เลือด การติดเชื้อในโรงพยาบาล ความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลที่สำคัญทางคลินิก การละเลยในการให้การดูแลสุขภาพผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ความเสี่ยงทางคลินิกทั่วไป (Common Clinical Risk) เหตุการณ์หรือการดูแลรักษาที่อาจเกิดอันตรายหรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์กับผู้ป่วยทั่วไปรายใดก็ได้ไม่จำเพาะโรค
- 2) ความเสี่ยงเฉพาะโรค (Specific Clinical Risk) ความเสี่ยงใดๆที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วยและอาจเกิดภาวะไม่พึงประสงค์หรือเสียชีวิตโดยระบุจำเพาะโรคและภาวะเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับโรคนั้นๆ

ระดับความรุนแรงความเสี่ยงทางคลินิก (Clinic) แบ่งเป็น 9 ระดับ คือ A – I

ระดับ	ลักษณะอุบัติการณ์	ผลกระทบ	ความหมาย
A	Near Miss	เหตุการณ์ที่มีโอกาสผิดพลาด	เสี่ยงแต่ยังไม่เกิด
B	Near Miss	ความผิดพลาดเกิดขึ้นแต่ยังไม่ถึงตัวผู้ป่วยและ/หรือบุคลากร	เกิดแต่ยังไม่ถึง
C	Miss	ความผิดพลาดเกิดขึ้นถึงตัวผู้ป่วยแต่ไม่ถึงอันตราย	ถึงแต่ไม่เป็นไร
D	Miss	ความผิดพลาดถึงผู้ป่วยและต้องให้การดูแลเฝ้าระวังเป็นพิเศษ	ต้องเฝ้าระวังไว้
E	Miss	ความผิดพลาดถึงผู้ป่วยและเกิดอันตรายชั่วคราวแก่ผู้ป่วย และต้องให้การรักษาเพิ่มมากขึ้น	ต้องให้การรักษา

F	Miss	ความผิดพลาดถึงผู้ป่วยและมีผลทำให้ผู้ป่วยต้องได้รับการรักษาและต้องนอนโรงพยาบาลนานขึ้น	ต้องเสียเวลานาน
G	Miss	ความผิดพลาดถึงผู้ป่วยและมีผลทำให้ผู้ป่วยเกิดความพิการถาวร	ต้องพิการถาวร
H	Miss	ความผิดพลาดถึงผู้ป่วยและมีผลทำให้ผู้ป่วยต้องได้รับการช่วยชีวิต	ต้องช่วยชีวิต
I	Miss	ความผิดพลาดถึงผู้ป่วยและเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยเสียชีวิต	เสียชีวิต

ระดับความรุนแรงความเสี่ยงทั่วไป (Non Clinic) ระดับความรุนแรงความเสี่ยงทั่วไป แบ่งเป็น 5 ระดับ

ระดับ	ระดับความรุนแรง	ผลกระทบ
1	เกือบพลาด (Near Miss)	ยังไม่เกิดความผิดพลาด แต่มีแนวโน้มหรือโอกาสที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้
2	รุนแรงน้อย (Low Risk)	มีความผิดพลาดเกิดขึ้น แต่ไม่เป็นอันตราย เกิดความเสียหายเล็กน้อยมูลค่าความเสียหายน้อยกว่า 3,000 บาท
3	รุนแรงปานกลาง (Moderate Risk)	มีความผิดพลาดเกิดขึ้น เกิดอันตรายหรือความเสียหายต่อผู้รับบริการ/เจ้าหน้าที่/อุปกรณ์เครื่องมือ มูลค่าความเสียหายมากกว่า 3,001-5,000 บาท
4	รุนแรงมาก (High Risk)	มีความผิดพลาดเกิดขึ้น เกิดอันตรายหรือความเสียหายมีโอกาสรื้อเรียน/ฟ้องร้อง มูลค่าความเสียหายมากกว่า 5,001-10,000 บาท
5	รุนแรงสูง (High Risk)	มีความผิดพลาดเกิดขึ้น เกิดอันตรายหรือความเสียหายมีโอกาสรื้อเรียน/ฟ้องร้อง มูลค่าความเสียหายมากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป

2.3 การบริหารความเสี่ยงประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การค้นหาความเสี่ยง (Risk Identification) มีขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 การค้นหาความเสี่ยงเชิงรุก ได้แก่ การทบทวนเวชระเบียน การเดินสำรวจกระบวนการทำงาน การรับ-ส่งเวร การเยี่ยมสำรวจภายใน/ภายนอก
- 1.2 การค้นหาความเสี่ยงเชิงรับ ได้แก่ ข้อมูลจากการรายงานอุบัติการณ์ การทบทวน 12 กิจกรรม ข้อร้องเรียน หรือความคิดเห็นของผู้รับบริการ ข้อมูลจากสื่อต่างๆ
 - 1) การค้นหาจากอดีต เช่น ศึกษาความสูญเสียของหน่วยงานที่ผ่านมา เรียนรู้จากประสบการณ์ หรือความผิดพลาดของคนอื่น ทบทวนข้อร้องเรียน
 - 2) การศึกษาจากการสำรวจสภาพการณ์ในปัจจุบัน มี 2 ประเภท คือ
 - การค้นหาเชิงรุกจากการตรวจสอบ เช่น ENV Round, IC Round, Risk Round, การทบทวนเวชระเบียน การค้นหาจากกระบวนการทำงาน
 - การค้นหาเชิงรับจากรายงานต่างๆ เช่น รายงานอุบัติการณ์ รายงานเวรตรวจการบันทึกประจำวันของหน่วยงาน เป็นต้น

- 3) การจัดทำบัญชีความเสี่ยงของหน่วยงาน (Risk Profile)
- 4) การจัดบัญชีความเสี่ยงเข้าโปรแกรมความเสี่ยง เพื่อแยกเป็นหมวดหมู่ สะดวกในการวิเคราะห์ แก้ไข ปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Assessment)

2.1 ประเภทของความเสี่ยง

- 1) ความเสี่ยงทางคลินิก หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดูแลรักษาซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายหรืออันตรายต่อผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่ ได้แก่ ความปลอดภัยจากการใช้ยา การควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ กระบวนการดูแลผู้ป่วย
- 2) ความเสี่ยงทั่วไป หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่ได้มีสาเหตุจากการรักษาพยาบาล แต่เกิดจากปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลทำให้เกิดความเสียหาย ได้แก่
 - ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัย หมายถึง อุบัติการณ์เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก อุบัติการณ์เกี่ยวกับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่มีต่อสุขภาพของบุคลากร ความปลอดภัยด้านทรัพย์สิน อุบัติการณ์เกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดูแลรักษา
 - ความเสี่ยงด้านข้อร้องเรียน และสิทธิผู้ป่วย หมายถึง อุบัติการณ์เกี่ยวกับการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย เช่น การให้ข้อมูลก่อนลงนามยินยอมรับการรักษา การเปิดเผยข้อมูลผู้ป่วย การตัดสินใจรับ หรือไม่รับการรักษา อุบัติการณ์ข้อร้องเรียนด้านต่างๆ เช่น พฤติกรรมบริการ
 - ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเวชระเบียน หมายถึง อุบัติการณ์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความไม่พร้อมใช้ของคอมพิวเตอร์ โปรแกรมการสื่อสารบันทึก การจัดเก็บข้อมูล และเกี่ยวกับข้อมูลสถิติต่างๆ อุบัติการณ์เกี่ยวกับเอกสารประวัติของผู้ป่วย เช่นการบันทึก การจัดเก็บ การค้นหา การระบุตัวผู้ป่วย การบันทึกสิทธิ์ การรักษา การบันทึกค่ารักษาพยาบาล การบันทึกที่แสดงถึงคุณภาพ การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค การฟื้นฟูสุขภาพ การสื่อสารของสหวิชาชีพ
 - ด้านการสนับสนุนบริการ หมายถึง การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกจากงานสนับสนุนอุบัติการณ์เกี่ยวกับการสูญเสียชีวิต ทรัพย์สินของทางราชการต่างๆ

2.2 การแบ่งระดับความรุนแรง

- 1) ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทางคลินิก แบ่งเป็น 9 ระดับ
 - ระดับ A : ไม่มีอุบัติการณ์เกิดขึ้น แต่มีโอกาสเกิดอุบัติการณ์ขึ้นได้ หรือถ้าไม่ให้ความสนใจก็อาจมีอุบัติการณ์เกิดขึ้น
 - ระดับ B : มีอุบัติการณ์เกิดขึ้น แต่ไม่เป็นอันตราย หรือ ไม่เกิดความเสียหายต่อผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่ เนื่องจากอุบัติการณ์นั้นไม่ถึงตัวผู้ป่วย

- ระดับ C :** มีอุบัติการณ์เกิดขึ้นแต่ไม่เป็นอันตราย หรือเกิด ไม่เกิดความเสียหาย แต่อุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นถึงตัวผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่
- ระดับ D :** มีอุบัติการณ์เกิดขึ้นแต่ไม่เป็นอันตราย หรือเกิด ไม่เกิดความเสียหายต่อผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่ แต่ยังจำเป็นต้องได้รับการติดตามดูแล และเฝ้าระวังเพิ่มเติม
- ระดับ E :** มีอุบัติการณ์เกิดขึ้นและเป็นอันตราย หรือเกิดความเสียหายต่อผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่เพียงชั่วคราว รวมถึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษา และแก้ไขเพิ่มเติม
- ระดับ F :** มีอุบัติการณ์เกิดขึ้นถึง และเป็นอันตราย หรือเกิดความเสียหายต่อผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่ เพียงชั่วคราว รวมถึงต้องได้รับการดูแลรักษาในโรงพยาบาล หรือยึดระยะเวลาในการรักษาตัวในโรงพยาบาลออกไป
- ระดับ G :** มีอุบัติการณ์เกิดขึ้นถึง และเป็นอันตราย หรือเกิดความเสียหายต่อผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่ ต้องส่งต่อ หรือเกิดความพิการอย่างถาวร
- ระดับ H :** มีอุบัติการณ์เกิดขึ้นถึง และเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่จนถึงเกือบถึงแก่ชีวิตต้องช่วยชีวิต
- ระดับ I :** มีอุบัติการณ์เกิดขึ้นถึง และเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย/เจ้าหน้าที่จนถึงแก่ชีวิต
- 2) ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทั่วไป มี 5 ระดับ คือ**
- ระดับ 1 :** **Near Miss** เป็นเรื่องปกติ อาจก่อควม หรือสร้างความรำคาญ ยังไม่เกิดความเสียหาย หรือมีโอกาสสูญสูญเสียทรัพย์สินแต่ยังไม่สูญเสียชีวิต
- ระดับ 2 :** **Low Risk** มีความผิดพลาดเกิดขึ้น แต่ไม่เป็นอันตราย เกิดความเสียหายเล็กน้อยมูลค่าความเสียหายน้อยกว่า 3,000 บาท ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน แต่สามารถแก้ไขปัญหาค่าได้ หรือผู้ป่วยไม่พอใจแจ้งเจ้าหน้าที่
- ระดับ 3 :** **Moderate Risk** มีความผิดพลาดเกิดขึ้น เกิดอันตรายหรือความเสียหายต่อผู้รับบริการ/เจ้าหน้าที่/อุปกรณ์เครื่องมือมูลค่าความเสียหายมากกว่า 3,001-5,000 บาทซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาค่าได้ แต่ต้องสูญเสียชีวิต บางอย่างไป หรือผู้ป่วยไม่พอใจต้องให้โรงพยาบาลรับผิดชอบโดยแจ้งหัวหน้างาน หรือผู้อำนวยการโดยตรง
- ระดับ 4 :** **High Risk** มีความผิดพลาดเกิดขึ้น เกิดอันตรายหรือความเสียหาย มีโอกาสถูกร้องเรียน/ฟ้องร้องมูลค่าความเสียหายมากกว่า 5,001-10,000 บาท หรือเสียชีวิตต่อโรงพยาบาลอย่างรุนแรง

ไม่สามารถแก้ไขได้ หรือผู้ป่วยไม่พอใจอย่างมากต้องให้โรงพยาบาล
รับผิดชอบโดยฟ้องร้องผ่านองค์กรภายนอก

ระดับ 5 : High Risk มีความผิดพลาดเกิดขึ้น เกิดอันตรายหรือความเสียหาย
มีโอกาสถูกร้องเรียน/ฟ้องร้องมูลค่าความเสียหายมากกว่า 10,001
บาทขึ้นไป หรือเสียชื่อเสียงต่อโรงพยาบาลอย่างรุนแรง ไม่สามารถ
แก้ไขได้ หรือผู้ป่วยไม่พอใจอย่างมากต้องให้โรงพยาบาลรับผิดชอบ
โดยฟ้องร้องผ่านองค์กรภายนอก

ขั้นตอนที่ 3 การจัดการกับความเสี่ยง (Action to Manage Risk)

3.1 กลยุทธ์การควบคุมการสูญเสีย

- 1) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เช่น การส่งต่อ การถ่ายโอนความเสี่ยง เช่น จ้างเหมา
บริษัทเพื่อดูแลเครื่องมือทางการแพทย์ และห้องปฏิบัติการ
- 2) การป้องกันความเสี่ยง เช่น ใส่ของมีคมในกล่องที่หนา การมีระบบบำรุงรักษา
เชิงป้องกัน เช่น การตรวจสอบเครื่องมือ การสอบเทียบเครื่องมือต่างๆ
มีระเบียบปฏิบัติในการทำงาน เช่น การให้ยา การตรวจอุปกรณ์ในรถฉุกเฉิน
การให้ความรู้เจ้าหน้าที่
- 3) มีระบบเฝ้าระวังความเสี่ยง ได้แก่ ทุกหน่วยงานมีระบบการรายงานความเสี่ยง
หลายช่องทางสะดวก มีการสื่อสารย้อนกลับ ไม่เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ไม่เกี่ยวข้อง

3.2 การจัดการหลังเกิดเหตุ

- 1) ลดความสูญเสียหลังเกิดเหตุการณ์ เป็นการดูแลแก้ปัญหาฉับพลัน โดยการ
เอาใจใส่ให้ข้อมูลตรงไปตรงมา ภายใต้คำแนะนำ การสื่อสาร ความเข้าใจที่
ดีต่อกัน ประคับประคองจิตใจ ขวัญกำลังใจทั้งผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่
รายงานผู้บริหารสูงสุดและคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล ติดตาม
ประเมินผล
- 2) การบริหารเงินค่าชดเชยกรณีต้องชดเชยค่าเสียหาย ทีมควบคุมค่าเสียหาย/
ไกลเกลี่ยจะเป็นผู้สรุปข้อมูลปัญหา นำเสนอต่อผู้บริหารสูงสุดและทีม
กรรมการบริหารโรงพยาบาลร่วมกันพิจารณา
- 3) การรายงานอุบัติการณ์/ความเสี่ยง (Incident Report)

ความเสี่ยงทางคลินิกระดับ A-B หรือความเสี่ยงทั่วไประดับ 1 (Near Miss)

- 1) ผู้ที่พบเห็นเหตุการณ์ประเมินสถานการณ์ / เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแจ้งหัวหน้าเวร/
หัวหน้าหน่วยงานรับทราบ เพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขโดยหัวหน้างาน
เป็นความเสี่ยงระดับหน่วยงาน
- 2) ผู้พบเห็นเหตุการณ์ บันทึกรายงานในโปรแกรม HRMS on Cloud
- 3) ผู้รับผิดชอบ RM ในหน่วยงาน สรุปอุบัติการณ์ประจำเดือน ส่งเลขที่ทีมบริหาร
ความเสี่ยงภายใน 1 เดือน

ความเสี่ยงทางคลินิกระดับ C-D หรือความเสี่ยงทั่วไประดับ 2 (Low Risk)

- 1) ผู้ที่พบเห็นเหตุการณ์ประณินสถานการณ์ / เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แจ้งหัวหน้าเวร/หัวหน้าหน่วยงานรับทราบ เพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขโดยหัวหน้างาน เป็นความเสี่ยงระดับหน่วยงาน
- 2) ผู้พบเห็นเหตุการณ์ บันทึกรายงานในโปรแกรม HRMS on Cloud
- 3) ผู้รับผิดชอบ RM ในหน่วยงาน สรุบบันทึกการณั้ประจำเดือน ส่งเลขาทั้บริหาร ความเสี่ยง ภายใน 1 สัปดาห์

ความเสี่ยงทางคลินิกระดับ E- F หรือความเสี่ยงทั่วไประดับ 3 (Moderate Risk)

- 1) ผู้ที่พบเห็นเหตุการณ์ประณินสถานการณ์ / เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกั้กับแก้ไข เหตุการณ์เบื้องต้น แจ้งหัวหน้าเวร/หัวหน้าหน่วยงานรับทราบภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขโดยหัวหน้างาน เป็นความเสี่ยงระดับ หน่วยงาน
- 2) ผู้พบเห็นเหตุการณ์ บันทึกรายงานในโปรแกรม HRMS on Cloud
- 3) ผู้รับผิดชอบ RM ในหน่วยงาน สรุบบันทึกการณั้ประจำเดือน ส่งเลขาทั้บริหาร ความเสี่ยง ภายใน 72 ชั่วโมง (3 วัน)
- 4) ผู้รับผิดชอบ RM ในหน่วยงาน สรุบบันทึกการณั้ประจำเดือน ส่งเลขาทั้บริหาร ความเสี่ยง ทุกเดือน

ความเสี่ยงทางคลินิกระดับ G – H - I หรือความเสี่ยงทั่วไประดับ 4-5 (High Risk) และsentinelevent (เหตุการณ์พื้งสังวรณั้)

- 1) ผู้ที่พบเห็นเหตุการณ์ประณินสถานการณ์/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกั้กับแก้ไข เหตุการณ์เบื้องต้น แจ้งหัวหน้าเวร/หัวหน้าหน่วยงานรับทราบทันที
- 2) กรณีในเวลาราชการ หัวหน้าหน่วยงานต้องรายงานผู้้านวยการโรงพยาบาล และหรือผู้จัดการความเสี่ยงโปรแกรมที่เกื้วข้องทันที
- 3) กรณีนอกเวลาราชการ หัวหน้าเวรรายงานแพทย์เวรทันที แล้วแพทย์เวร รายงานผู้้านวยการทันที
- 4) ผู้พบเห็นเหตุการณ์ บันทึกรายงานในโปรแกรม HRMS on Cloud
- 5) ผู้รับผิดชอบ RM ในหน่วยงาน สรุบบันทึกการณั้ประจำเดือน ส่งเลขาทั้บริหาร ความเสี่ยง ภายใน 24 ชั่วโมง (1 วัน)
- 6) ผู้รับผิดชอบ RM ในหน่วยงาน สรุบบันทึกการณั้ประจำเดือน ส่งเลขาทั้บริหาร ความเสี่ยง ทุกเดือน

สรุปเปรียบเทียบคำจำกัดความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงแต่ละประเภทเพื่อให้เข้าใจง่าย

ความเสี่ยงด้านคลินิก (Clinical risk)	ความเสี่ยงทั่วไป (Non clinical risk)	ผลกระทบ
A = เสี่ยง/ยังไม่เกิดเหตุการณ์/มีโอกาสเกิด	1 = เสี่ยง/ยังไม่เกิดเหตุการณ์/ มีโอกาสเกิด	ไม่มีผลกระทบ (Near miss)
B = เกิดเหตุการณ์แล้ว แต่ยังไม่เกิดผลกระทบต่อผู้ป่วย	2 = เกิดเหตุการณ์แล้ว แต่ยังไม่เกิดผลกระทบต่อผู้ป่วย สูญเสียเงิน ค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 3,000 บาท	ไม่มีผลกระทบ หรือมีผลกระทบ น้อย (Near miss)
C = เกิดเหตุการณ์แล้ว มีผลกระทบต่อคน หน่วยงาน, โรงพยาบาล แต่ไม่ทำให้เกิดความเสียหาย/อันตรายต่อผู้ป่วย	3 = เกิดเหตุการณ์ผิดพลาดแล้ว มีผลกระทบต่อคน มูลค่าความเสียหายมากกว่า 3,001-5,000 บาท	มีผลกระทบ ปานกลาง
D = เกิดเหตุการณ์แล้ว มีผลกระทบต่อคน, หน่วยงาน, โรงพยาบาล ต้องมีการเฝ้าระวังต่อ เพื่อให้มั่นใจว่าไม่เกิดอันตรายต่อผู้ป่วย		
E = เกิดเหตุการณ์แล้ว มีผลกระทบต่อคน, หน่วยงาน, โรงพยาบาล เกิดความเสียหาย/อันตรายชั่วคราวต่อผู้ป่วย ต้องแก้ไขหรือรักษาให้หายได้เป็นปกติ	4 = เกิดเหตุการณ์ผิดพลาดแล้ว เสียชื่อเสียง/ความเชื่อถือ, เสียลูกค้า, แก้ไขไม่ได้ อาจถูกฟ้องร้อง สูญเสียเงิน มูลค่าความเสียหายมากกว่า 5,001-10,000 บาท	มีผลกระทบมาก
F = เกิดเหตุการณ์แล้ว มีผลกระทบต่อคน, หน่วยงาน, โรงพยาบาล ต้องใช้เวลารักษาผู้ป่วย นานเกินกำหนด ต้องส่งต่อการรักษา		
G = เกิดเหตุการณ์แล้ว มีผลกระทบทำให้เสียชื่อเสียง, เสียความเชื่อถือ, อาจถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายรักษาไม่ได้ มีความพิการถาวรหรือมีผลเสียที่ร้ายแรงระยะยาวต่อผู้ป่วย	5 = เกิดเหตุการณ์ผิดพลาดแล้วแล้วเกิดการฟ้องร้อง แก้ไขไม่ได้ มูลค่าความเสียหายมากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป	มีผลกระทบรุนแรง ละเลยไม่ได้
H = เกิดเหตุการณ์หรือความคลาดเคลื่อนขึ้นแล้ว มีผลกระทบทำให้เสียชื่อเสียง, เสียความเชื่อถือ, แก้ไขไม่ได้ถูกฟ้องร้อง, เป็นอันตรายจนเกือบถึงชีวิตต้องทำการช่วยชีวิตผู้ป่วย(CPR)		
I = เกิดเหตุการณ์แล้ว มีผลทำให้เสียชื่อเสียง, เสียความเชื่อถือ, แก้ไขไม่ได้ เกิดการฟ้องร้อง, เป็นอันตรายต่อผู้ป่วยจนเกิดการเสียชีวิต		

3.3 ข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ

- 1) รายงานหัวหน้างานและเลขาทิมบริหารความเสี่ยง ประสานทิมดำเนินการไกล่เกลี่ย/ลดความเสี่ยง/สอบสวนและแจ้งผู้อำนวยการทราบภายใน 24 ชม.
- 2) ทิมบริหารความเสี่ยงประเมินและติดตามผลการดำเนินการแก้ไข สรุปผลหลังเกิดเหตุการณ์รายงานต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลภายใน 1 สัปดาห์

3.4 การจำแนกความเสี่ยงและการจัดการ

- 1) ทิม PCT : การดูแลผู้ป่วยทางคลินิก
- 2) ทิม PTC : ความคลาดเคลื่อนทางยา
- 3) ทิม IC : การควบคุมป้องกันและเฝ้าระวังการติดเชื้อ
- 4) ทิม ENV : อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์
- 5) ทิม IM : เทคโนโลยีและสารสนเทศ
- 6) ทิม HRD : บุคลากร การสนับสนุนบริการ และประสานงาน
- 7) ทิมเจรจาไกล่เกลี่ย : ข้อร้องเรียนและสิทธิผู้ป่วย

3.5 เรื่องที่ต้องประสานกับหน่วยงานอื่น / เรื่องที่ต้องวิเคราะห์ RCA

- 1) ความเสี่ยงทางคลินิกระดับ E ขึ้นไป / ความเสี่ยงทั่วไประดับ 3 ขึ้นไป
- 2) ความเสี่ยงทางคลินิกระดับ C,D / ความเสี่ยงทั่วไประดับ 2 ที่เกิดขึ้นซ้ำมากกว่า 3 ครั้ง/เดือน

3.6 การสรุปข้อมูลอุบัติการณ์/ความเสี่ยง

- 1) ทิมบริหารความเสี่ยงสรุปข้อมูลทุกเดือน เสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลและสรุปข้อมูลรวมทุก 3 เดือน
- 2) ส่งกลับให้ทุกหน่วยงานรับทราบเพื่อนำไปวิเคราะห์ในหน่วยงาน หาแนวทางแก้ไข ป้องกันต่อไป เรื่องที่ต้องวิเคราะห์ RCA ส่งข้อมูลกลับคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โรงพยาบาลภายใน 30 วัน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินประสิทธิผลของระบบบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ นำไปสู่การปรับปรุงระบบให้ดีขึ้น

- 1) ประเมินระบบ/กระบวนการที่วางไว้ / ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่
- 2) ประเมินประสิทธิภาพของระบบบริหารความเสี่ยง
 - การบันทึกรายงานอุบัติการณ์ตามระยะเวลาที่กำหนด
 - จำนวน / ประเภท ของความเสี่ยง, อุบัติการณ์
 - อัตราของความเสี่ยง / อุบัติการณ์ตามกลุ่มประเภทความเสี่ยง, ความรุนแรง
 - ระดับความรุนแรง
 - อัตราการเกิดอุบัติการณ์ซ้ำ

4.1 การประเมินความเสี่ยง ทรัพยากรประเมินความเสี่ยงจากอุบัติการณ์ มีแนวทางดังนี้

- 1) ให้แต่ละหน่วยงานวิเคราะห์ว่าความเสี่ยงนั้นอยู่ในความเสี่ยงประเภทใด (Clinical Risk or Non-Clinical Risk)
- 2) ประเมินระดับความรุนแรง
- 3) รายงานความเสี่ยงตามช่องทางการรายงานอุบัติการณ์

4) การประเมินเพื่อจัดทำบัญชีความเสี่ยง มีแนวทางดังนี้

- นำความเสี่ยงของหน่วยงาน ทั้งที่เกิดขึ้นแล้ว และยังไม่เกิดขึ้น (ความเสี่ยงจากกระบวนการหลัก และความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ) มาประเมินความเสี่ยงในตาราง Risk Matrix
- หลังจากประเมินความเสี่ยงแล้วให้นำมาจัดเรียงความเสี่ยง 5 อันดับของหน่วยงาน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงนั้น เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ และหาทางแก้ไขเชิงระบบอย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นการวางแผนทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
- การวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา RCA : Root Cause Analysis เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การแก้ปัญหาหรือการพัฒนาคุณภาพมีความยั่งยืน ไม่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ซ้ำขึ้นอีก ด้วยการวิเคราะห์เพื่อให้เข้าไปจัดการกับสาเหตุที่เป็นต้นตอของปัญหาจริงๆ มิใช่แก้ปัญหาแต่ปลายเหตุ

4.2 เมื่อไร จะต้องทำ RCA

- เมื่อเหตุการณ์ > มีความรุนแรง มีผลกระทบสูง > ควรทำ RCA ทุกอย่างเป็นรายกรณี
- > มีความรุนแรงต่ำ ให้ดูแนวโน้ม หากเกิดขึ้น > ควรทำ RCA ในภาพรวม
 - > หากมองเห็นแนวทางแก้ปัญหาชัดเจน > แก้ไขปัญหา > ไม่ต้องทำ RCA

บทที่ 4 ความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. รหัสและรายการอุบัติการณ์

รายการอุบัติการณ์ความเสี่ยงในกลุ่มอุบัติการณ์ความเสี่ยงทั่วไป (General Risk Incident: G)
หมวดอุบัติการณ์ความเสี่ยง Personnel Safety Goals: P

ประเภทอุบัติการณ์ความเสี่ยง S: Social Media and Communication มี 2 ประเภทย่อย ได้แก่			
S1 : Security and Privacy of Information			
S2 : Social Media and Communication Professionalism			
ลำดับ	รหัส อุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์ความเสี่ยง	SIMPER
1	GPS101	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลความลับของสถานพยาบาลรั่วไหล (Confidentiality Failure)	S1
2	GPS102	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลสารสนเทศของสถานพยาบาลถูกแก้ไข/ลบ/เพิ่มเติม/ทำให้เสียหายหรือสูญหายโดยมิชอบ (Integrity Failure)	S1
3	GPS103	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลขัดข้อง/ใช้การไม่ได้/ทำงานช้าหรือไม่ปกติ (Availability Failure)	S1
4	GPS104	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลหรือระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลมากกว่าหนึ่งด้าน (Multiple Failures) ระหว่าง Confidentiality Failure, Integrity Failure และ Availability Failure	S1
5	GPS105	เกิดอุบัติการณ์การละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรหรือนักศึกษาของสถานพยาบาล ที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	S1
6	GPS106	เกิดอุบัติการณ์ความละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก ที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	S1
7	GPS201	บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	S2
8	GPS202	บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	S2
9	GPS203	บุคลากรใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสม เกิดผลกระทบทางลบต่อตนเอง บุคลากรคนอื่น สถานพยาบาล ผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก	S2
10	GPS204	เกิดอุบัติการณ์ที่ส่งผลกระทบทางลบต่อสถานพยาบาลบนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Drama, Fake News แต่ไม่ได้เกิดจากบุคลากร และไม่กระทบบุคลากรคนใดคนหนึ่งโดยตรง	S2

รายการอุบัติการณ์ความเสี่ยงในกลุ่มอุบัติการณ์ความเสี่ยงทั่วไป (General Risk Incident: G)
หมวดอุบัติการณ์ความเสี่ยง Organization Safety Goals: O

ประเภทอุบัติการณ์ความเสี่ยง I: Information Technology & Communication, Internal control & Inventory มี 2 ประเภทย่อย ได้แก่			
I1 : Information Technology & Communication			
I2 : Internal Control & Inventory			
ลำดับ	รหัสอุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์ความเสี่ยง	มาตรฐาน
1	GOI101	เกิดปัญหาด้าน Hardware เช่น ไม่มีแผนบริหารจัดการ/ไม่เพียงพอ/ไม่พร้อมใช้/ใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์/ใช้ผิดวิธี - เทคนิค	ตอนที่ I-4/ I1
2	GOI102	เกิดปัญหาด้าน Network & Security เช่น ไม่พร้อมใช้/ระบบล่ม/มีการเข้าถึงโดยผู้ไม่มีสิทธิ์	ตอนที่ I-4/ I1
3	GOI103	เกิดปัญหาด้าน Software เช่น ไม่เข้ากับ hardware/ไม่พร้อมใช้/ไม่ตอบสนองความต้องการ/ใช้ผิดวิธี-เทคนิค	ตอนที่ I-4/ I1
4	GOI104	เกิดปัญหาด้าน User & IT Team เช่น ไม่มอบหมายผู้รับผิดชอบ/ไม่พร้อม/ไม่ครอบคลุมบทบาทหน้าที่/ขาดความรู้และทักษะ	ตอนที่ I-4/ I1
5	GOI105	เกิดปัญหาด้านข้อมูล สารสนเทศ เช่น ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน/ไม่น่าเชื่อถือ/ไม่เป็นปัจจุบัน	ตอนที่ I-4/ I1
6	GOI106	เกิดปัญหาด้านระบบ/กระบวนการสื่อสาร เช่น ไม่มีแผน/วิธีการหรือช่องทางการสื่อสาร, ไม่สื่อสารหรือสื่อสารไม่ต่อเนื่อง/ไม่ครบถ้วน, ขาดการติดตามประเมินผลการสื่อสาร	ตอนที่ I-3/ I1
7	GOI201	เกิดปัญหาด้านการควบคุมทรัพย์สิน เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/ผู้รับผิดชอบ, ไม่มีทะเบียนคุม/เอกสารหลักฐานกำกับ, ขาดการตรวจสอบหรือสอบทาน	ตอนที่ I-1/ I2
8	GOI202	เกิดปัญหาด้านระบบบริหารการพัสดุ เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/แผนความต้องการและการจัดหา, ไม่มีทะเบียนคุม/การตรวจรับ/การบำรุงรักษา, ขาดการควบคุมการแจกจ่าย/การจำหน่าย	ตอนที่ I-1/ I2
9	GOI203	เกิดปัญหาด้านการควบคุมการใช้ทรัพยากร เช่น จัดสรรไม่เหมาะสม/ใช้ไม่คุ้ม-ไม่ถูกตามมาตรฐาน/บุคลากรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด-ขาดทักษะการใช้	ตอนที่ II-3/ I2

2. การประมาณความเสี่ยง (Risk estimation)

เป็นการดูปัญหาความเสี่ยงในแง่ของโอกาสการเกิดเหตุ (Incident) หรือเหตุการณ์ (Event) ว่ามีมากน้อยเพียงไรและผลที่ติดตามมาว่ามีความรุนแรงหรือเสียหายมากน้อยเพียงใด

เกณฑ์การประมาณ เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประมาณความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับความเสี่ยง ซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) กำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) เชิงปริมาณ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	รุนแรงสูง (High Risk)	1 เดือน / ครั้ง หรือมากกว่า
4	รุนแรงมาก (High Risk)	1 - 6 เดือน / ครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้ง
3	รุนแรงปานกลาง (Moderate Risk)	1 ปี / ครั้ง
2	รุนแรงน้อย (Low Risk)	2 - 3 ปี / ครั้ง
1	เกือบพลาด (Near Miss)	5 ปี / ครั้ง

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) เชิงคุณภาพ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	รุนแรงสูง (High Risk)	มีโอกาสในการเกิดแทบทุกครั้ง
4	รุนแรงมาก (High Risk)	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ
3	รุนแรงปานกลาง (Moderate Risk)	มีโอกาสบางครั้ง
2	รุนแรงน้อย (Low Risk)	มีโอกาสเกิดแต่นานๆ ครั้ง
1	เกือบพลาด (Near Miss)	มีโอกาสเกิดในกรณียกเว้น

ขั้นตอนที่ 2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) กำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

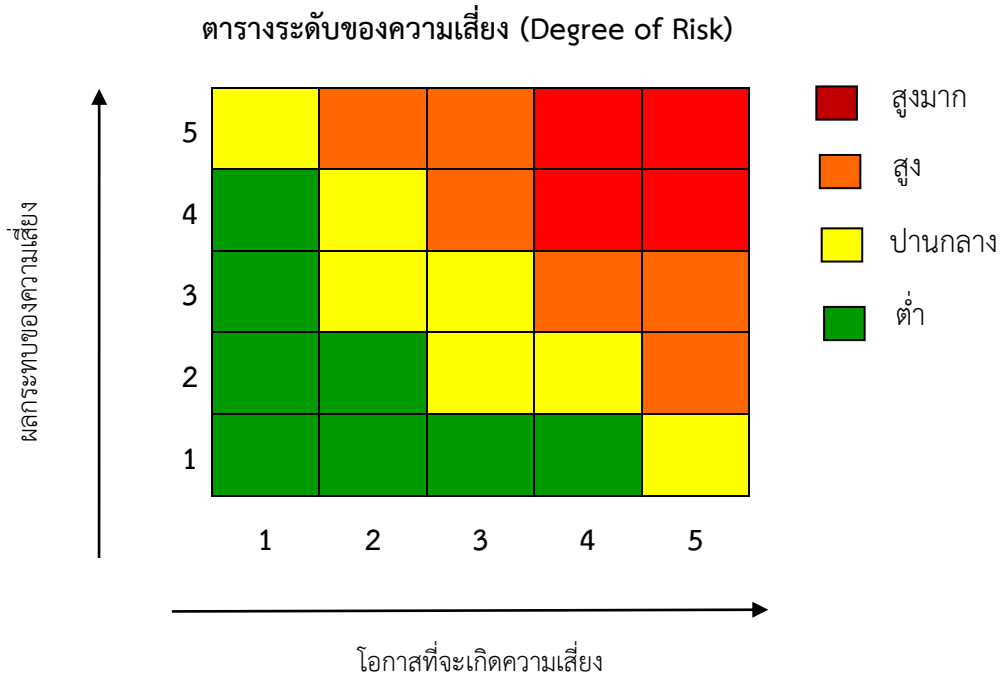
ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) เชิงปริมาณ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	รุนแรงสูง (High Risk)	มูลค่าความเสียหาย มากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป
4	รุนแรงมาก (High Risk)	มูลค่าความเสียหาย 5,001 - 10,000 บาท
3	รุนแรงปานกลาง (Moderate Risk)	มูลค่าความเสียหาย 3,001 - 5,000 บาท
2	รุนแรงน้อย (Low Risk)	มูลค่าความเสียหาย 1,001 - 3,000 บาท
1	เกือบพลาด (Near Miss)	มูลค่าความเสียหาย น้อยกว่า 1,000 บาท

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) เชิงคุณภาพ		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	รุนแรงสูง (High Risk)	เกิดเหตุการณ์ผิดพลาดแล้วแล้วเกิดการฟ้องร้อง แก้ไขไม่ได้
4	รุนแรงมาก (High Risk)	เกิดเหตุการณ์ผิดพลาดแล้ว เสียชื่อเสียง/ความเชื่อถือ/เสียลูกค้า แก้ไขไม่ได้ อาจถูกฟ้องร้อง สูญเสียเงิน
3	รุนแรงปานกลาง (Moderate Risk)	เกิดเหตุการณ์ผิดพลาดแล้ว มีผลกระทบต่อคน
2	รุนแรงน้อย (Low Risk)	เกิดเหตุการณ์แล้ว แต่ยังไม่มียผลกระทบ
1	เกือบพลาด (Near Miss)	เสี่ยง/ยังไม่เกิดเหตุการณ์/มีโอกาสเกิด

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ		
ระดับ	ระดับความรุนแรง	ผลกระทบ
5	รุนแรงสูง (High Risk)	เกิดความสูญเสียต่อระบบ IT ที่สำคัญทั้งหมดและเกิดความเสียหายอย่างมากต่อความปลอดภัยของข้อมูลต่างๆ
4	รุนแรงมาก (High Risk)	เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบ IT ที่สำคัญ และระบบความปลอดภัยซึ่งส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูลบางส่วน
3	รุนแรงปานกลาง (Moderate Risk)	ระบบมีปัญหาและมีความสูญเสียไม่มาก
2	รุนแรงน้อย (Low Risk)	เกิดเหตุการณ์เล็กน้อยแก้ไขได้
1	เกือบพลาด (Near Miss)	เกิดเหตุการณ์ที่ไม่มีความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 3 ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

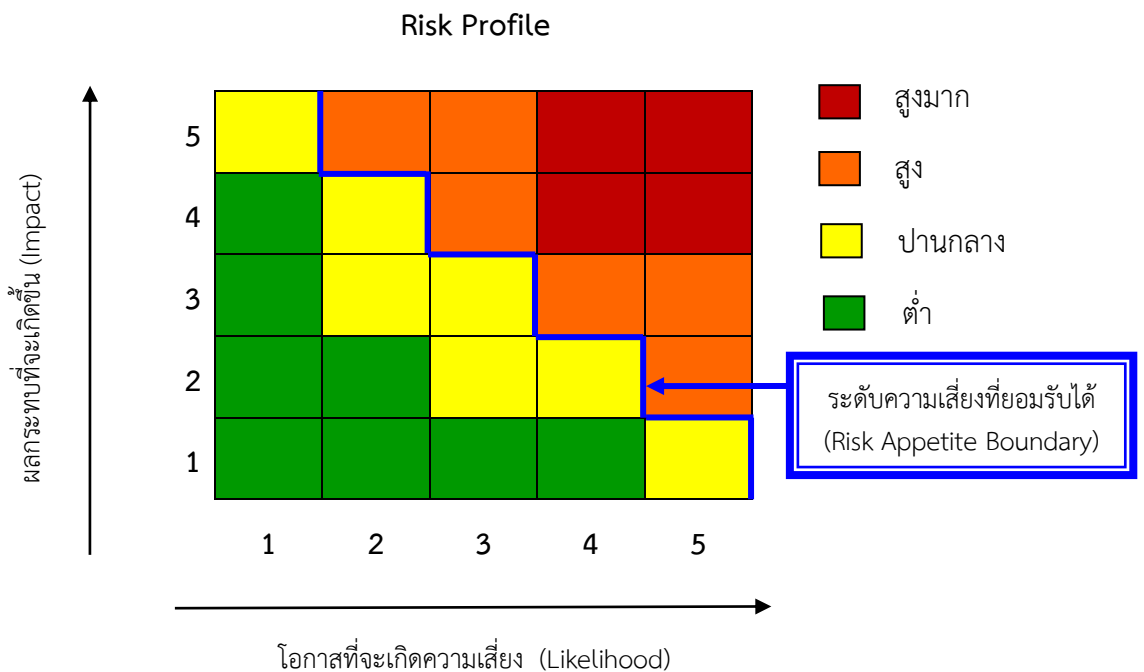
กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

- 1) **การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง** เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่า ความเสียหายจากรisk เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนด ควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้
 - พิจารณาโอกาสและความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ว่ามีโอกาasและความถี่ที่จะเกิดนั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
 - พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงที่มีผลต่อองค์กรหรือหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
- 2) **การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง** เมื่อพิจารณาโอกาสและความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรหรือหน่วยงานว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด
- 3) **การจัดลำดับความเสี่ยง** เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อองค์กร เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงที่ประเมินได้ตามตารางการประเมินความเสี่ยง โดยจัดเรียงตามลำดับ จากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและสูง มาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงในขั้นตอนต่อไป

ในการประเมินความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนด แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ X ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood X Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

- ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง 1-4 คะแนน ยอมรับความเสี่ยงกำหนดเป็น สีเขียว (■)
- ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง 5-9 คะแนน ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุม กำหนดเป็น สีเหลือง (■)
- ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง 10-15 คะแนน มีแผนลดความเสี่ยง กำหนดเป็น สีส้ม (■)
- ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง 16-25 คะแนน มีแผนลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง กำหนดเป็น สีแดง (■)

ขั้นตอนที่ 4 แนวทางการตอบสนองความเสี่ยง

การกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงมุ่งเน้นให้องค์กรสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงสามารถทำได้หลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่อย่างไรก็ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงต้องคุ้มค้ำกับการลดระดับผลกระทบความเสี่ยงทางเลือกหรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงแบ่งได้ 4 แนวทางหลัก คือ

- 1) **การยอมรับ (Take, Accept)** หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค้ำที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ
- 2) **การลด/ควบคุม (Reduction)** หมายถึง เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
- 3) **การยกเลิก (Terminate) หรือหลีกเลี่ยง (Avoid)** คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานที่จะดำเนินการหรือกิจกรรมลง เป็นต้น
- 4) **การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer) หรือแบ่ง (Share)** คือ ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย/ประกันทรัพย์สินกับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control Activities)

เมื่อได้ประเมินความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงแล้วจึงดำเนินการกำหนดกิจกรรม หรือมาตรการในการจัดการความเสี่ยงให้หมดไป หรือลดลงในระดับที่ยอมรับกิจกรรมเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงได้ นอกจากนั้นยังต้องกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม ตลอดจนหน่วยงานผู้รับผิดชอบในแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้ โดยกิจกรรมที่กำหนด ต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานยังไม่เคยปฏิบัติหรือเป็นกิจกรรมที่กำหนดเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)

การสื่อสารถือได้ว่าเป็นหัวใจของการบริหารความเสี่ยงในทุกๆ ขั้นตอนมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความเข้าใจที่ตรงกันอย่างทั่วถึง โดยมีการเปิดช่องทางการสื่อสารข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงให้กับผู้บริหาร คณะทำงาน และบุคลากรของหน่วยงานได้เข้าถึง และรับทราบข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงให้กับผู้บริหาร คณะทำงาน และบุคลากรของหน่วยงานได้เข้าถึงและทราบข้อมูลผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ระบบอินทราเน็ต หนังสือเวียน การประชุมชี้แจงโดยผู้บริหาร หรือการฝึกอบรม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 7 การติดตาม และเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงโดยการกำหนดให้มีการติดตามและประเมินผล ว่าแต่ละหน่วยงานมีการประเมินประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความ มั่นใจว่ามาตรการในการปรับปรุงความเสี่ยงที่วางไว้เพียงพอ เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีการปฏิบัติจริงสามารถลด หรือป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ตารางการประมาณความเสี่ยง (Risk estimation)

SIMPLE	ความเสี่ยง	โอกาสที่จะเกิด	ความรุนแรง
Personnel Safety Goals S : Security and Privacy of Information	GPS101 : เกิดอุบัติเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลความลับของสถานพยาบาลรั่วไหล (Confidentiality Failure)	1	5
	GPS102 : เกิดอุบัติเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลสารสนเทศของสถานพยาบาลถูกแก้ไข/ลบ/เพิ่มเติม/ทำให้เสียหายหรือสูญหายโดยมิชอบ (Integrity Failure)	1	5
	GPS103 : เกิดอุบัติเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลขัดข้อง/ใช้การไม่ได้/ทำงานช้าหรือไม่ปกติ (Availability Failure)	1	5
	GPS104 : เกิดอุบัติเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลหรือระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลมากกว่าหนึ่งด้าน (Multiple Failures) ระหว่าง Confidentiality Failure, Integrity Failure และ Availability Failure	1	5
	GPS105 : เกิดอุบัติเหตุการณ์การละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรหรือนักศึกษาของสถานพยาบาล ที่ไม่ใช่อุบัติเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	2	4
	GPS106 : เกิดอุบัติเหตุการณ์ความละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย/ผู้รับบริการหรือบุคคลภายนอก ที่ไม่ใช่อุบัติเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	2	4
	GPS201 : บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	2	3
	GPS202 : บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	2	3
	GPS203 : บุคลากรใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสมเกิดผลกระทบทางลบต่อตนเอง บุคลากรคนอื่นสถานพยาบาลผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก	2	4
	GPS204 : เกิดอุบัติเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบทางลบต่อสถานพยาบาลบนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Drama, Fake News แต่ไม่ได้เกิดจากบุคลากร และไม่กระทบบุคลากรคนใดคนหนึ่งโดยตรง	2	4

SIMPLE	ความเสี่ยง	โอกาสที่จะเกิด	ความรุนแรง
Organization Safety Goals I : Information Technology & Communication, Internal control & Inventory	GOI101 : เกิดปัญหาทางด้าน Hardware เช่น ไม่มีแผนบริหารจัดการ/ไม่เพียงพอ/ไม่พร้อมใช้/ใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์/ใช้ผิดวิธี - เทคนิค	2	3
	GOI102 : เกิดปัญหาทางด้าน Network & Security เช่น ไม่พร้อมใช้/ระบบล่ม/ มีการเข้าถึงโดยผู้ไม่มีสิทธิ์	2	5
	GOI103 : เกิดปัญหาทางด้าน Software เช่น ไม่เข้ากับ hardware/ไม่พร้อมใช้/ไม่ตอบสนองความต้องการ/ใช้ผิดวิธี-เทคนิค	2	3
	GOI104 : เกิดปัญหาทางด้าน User & IT Team เช่น ไม่มอบหมายผู้รับผิดชอบ/ไม่พร้อม/ไม่ครอบคลุมบทบาทหน้าที่/ขาดความรู้และทักษะ	2	3
	GOI105 : เกิดปัญหาทางด้าน ข้อมูล สารสนเทศ เช่น ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน/ไม่น่าเชื่อถือ/ไม่เป็นปัจจุบัน	5	3
	GOI106 : เกิดปัญหาทางด้านระบบ/กระบวนการสื่อสาร เช่น ไม่มีแผน/วิธีการหรือช่องทางการสื่อสาร, ไม่สื่อสารหรือสื่อสารไม่ต่อเนื่อง/ไม่ครบถ้วน, ขาดการติดตามประเมินผลการสื่อสาร	2	2
	GOI201 : เกิดปัญหาด้านการควบคุมทรัพย์สิน เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/ผู้รับผิดชอบ, ไม่มีทะเบียนคุม/เอกสารหลักฐานกำกับ, ขาดการตรวจสอบหรือสอบทาน	2	3
	GOI202 : เกิดปัญหาด้านระบบบริหารการพัสดุ เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/แผนความต้องการและการจัดหา, ไม่มีทะเบียนคุม/การตรวจรับ/การบำรุงรักษา, ขาดการควบคุมการแจกจ่าย/การจำหน่าย	2	3
	GOI203 : เกิดปัญหาด้านการควบคุมการใช้ทรัพยากร เช่น จัดสรรไม่เหมาะสม/ใช้ไม่คุ้ม-ไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน/บุคลากรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด-ขาดทักษะการใช้	2	3

3. การประเมินค่าความเสี่ยง (Risk evaluation)

การประเมินค่าความเสี่ยง จะพิจารณาจากปัจจัยจากขั้นตอนที่ผ่านมาได้แก่ โอกาสที่ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นทำให้ระบบขาดความมั่นคง ระดับผลกระทบหรือความรุนแรงของภัยคุกคามที่มีต่อระบบ และประสิทธิภาพของแผนการควบคุมความปลอดภัยของระบบ การวัดระดับความเสี่ยงมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่เกิดขึ้น และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ (P)} \times \text{ความรุนแรงหรือผลกระทบ (I)}$$

เกณฑ์ในการจัด แบ่งดังนี้

ระดับคะแนนความเสี่ยง	สัญลักษณ์	จัดระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง	พื้นที่สี
1 - 4	L	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง	เขียว
5 - 9	M	ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	เหลือง
10 - 15	H	สูง	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุม)	ส้ม
16 - 25	HH	สูงมาก	ถ่ายโอนความเสี่ยง	แดง

3.1 แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

การวัดระดับความเสี่ยง

3.2 การประเมินความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสารสนเทศ สามารถแยกประเภทอุบัติการณ์ความเสี่ยงหลัก เป็น 2 ประเภท และ 4 ประเภทย่อย ดังนี้

- 1) รายการอุบัติการณ์ความเสี่ยงในกลุ่มอุบัติการณ์ความเสี่ยงทั่วไป (General Risk Incident:G)
หมวดอุบัติการณ์ความเสี่ยง Personnel Safety Goals: P

ประเภทอุบัติการณ์ความเสี่ยง S: Social Media and Communication มี 2 ประเภทย่อย ได้แก่			
S1 : Security and Privacy of Information (ความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล)			
S2 : Social Media and Communication Professionalism (ความเป็นมืออาชีพด้านโซเชียลมีเดียและการสื่อสาร)			
ลำดับ	รหัสอุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์ความเสี่ยง	SIMPER
1	GPS101	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลความลับของสถานพยาบาลรั่วไหล (Confidentiality Failure)	S1
2	GPS102	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลสารสนเทศของสถานพยาบาลถูกแก้ไข/ลบ/เพิ่มเติม/ทำให้เสียหายหรือสูญหายโดยมิชอบ (Integrity Failure)	S1
3	GPS103	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลขัดข้อง/ใช้การไม่ได้/ทำงานช้าหรือไม่ปกติ (Availability Failure)	S1
4	GPS104	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลหรือระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลมากกว่าหนึ่งด้าน (Multiple Failures) ระหว่าง Confidentiality Failure, Integrity Failure และ Availability Failure	S1
5	GPS105	เกิดอุบัติการณ์การละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรหรือนักศึกษาของสถานพยาบาล ที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	S1
6	GPS106	เกิดอุบัติการณ์ความละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก ที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	S1
7	GPS201	บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	S2
8	GPS202	บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	S2
9	GPS203	บุคลากรใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสม เกิดผลกระทบทางลบต่อตนเอง บุคลากรคนอื่น สถานพยาบาล ผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก	S2
10	GPS204	เกิดอุบัติการณ์ที่ส่งผลกระทบทางลบต่อสถานพยาบาลบนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Drama, Fake News แต่ไม่ได้เกิดจากบุคลากร และไม่กระทบบุคลากรคนใดคนหนึ่งโดยตรง	S2

2) รายการอุบัติการณ์ความเสี่ยงในกลุ่มอุบัติการณ์ความเสี่ยงทั่วไป (General Risk Incident:G)
หมวดอุบัติการณ์ความเสี่ยง Organization Safety Goals: O

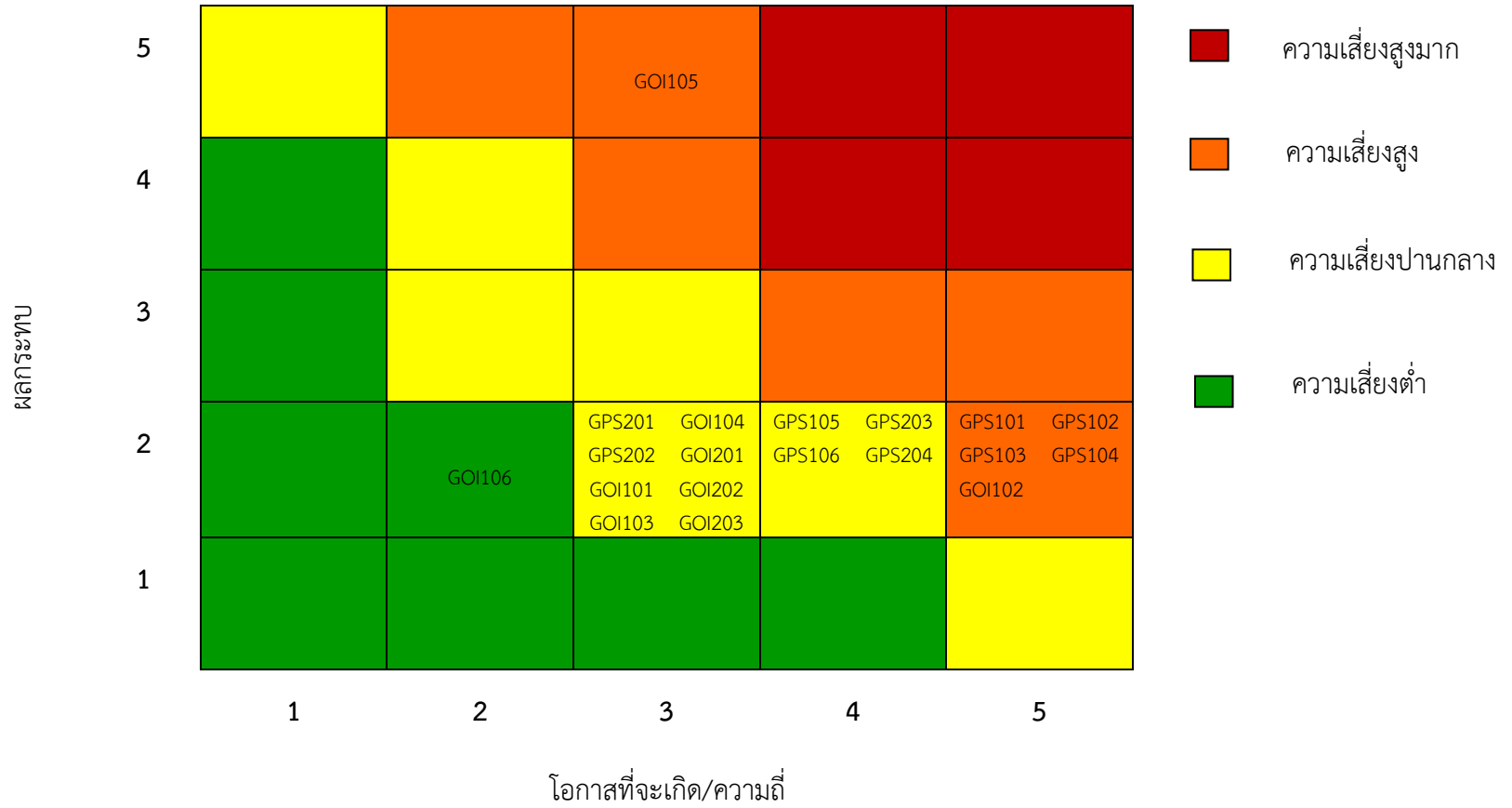
ประเภทอุบัติการณ์ความเสี่ยง I: Information Technology & Communication, Internal control & Inventory มี 2 ประเภทย่อย ได้แก่			
I1 : Information Technology & Communication (เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)			
I2 : Internal Control & Inventory (การควบคุมภายในและสินค้าคงคลัง)			
ลำดับ	รหัสอุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์ความเสี่ยง	มาตรฐาน
1	GOI101	เกิดปัญหาด้าน Hardware เช่น ไม่มีแผนบริหารจัดการ/ไม่เพียงพอ/ไม่พร้อมใช้/ใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์/ใช้ผิดวิธี - เทคนิค	ตอนที่ I-4/ I1
2	GOI102	เกิดปัญหาด้าน Network & Security เช่น ไม่พร้อมใช้/ระบบล่ม/มีการเข้าถึงโดยผู้ไม่มีสิทธิ์	ตอนที่ I-4/ I1
3	GOI103	เกิดปัญหาด้าน Software เช่น ไม่เข้ากับ hardware/ไม่พร้อมใช้/ไม่ตอบสนองความต้องการ/ใช้ผิดวิธี-เทคนิค	ตอนที่ I-4/ I1
4	GOI104	เกิดปัญหาด้าน User & IT Team เช่น ไม่มอบหมายผู้รับผิดชอบ/ไม่พร้อม/ไม่ครอบคลุมบทบาทหน้าที่/ขาดความรู้และทักษะ	ตอนที่ I-4/ I1
5	GOI105	เกิดปัญหาด้านข้อมูล สารสนเทศ เช่น ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน/ไม่น่าเชื่อถือ/ไม่เป็นปัจจุบัน	ตอนที่ I-4/ I1
6	GOI106	เกิดปัญหาด้านระบบ/กระบวนการสื่อสาร เช่น ไม่มีแผน/วิธีการหรือช่องทางการสื่อสาร, ไม่สื่อสารหรือสื่อสารไม่ต่อเนื่อง/ไม่ครบถ้วน, ขาดการติดตามประเมินผลการสื่อสาร	ตอนที่ I-3/ I1
7	GOI201	เกิดปัญหาด้านการควบคุมทรัพย์สิน เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/ผู้รับผิดชอบ, ไม่มีทะเบียนคุม/เอกสารหลักฐานกำกับ, ขาดการตรวจสอบหรือสอบทาน	ตอนที่ I-1/ I2
8	GOI202	เกิดปัญหาด้านระบบบริหารการพัสดุ เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/แผนความต้องการและการจัดหา, ไม่มีทะเบียนคุม/การตรวจรับ/การบำรุงรักษา, ขาดการควบคุมการแจกจ่าย/การจำหน่าย	ตอนที่ I-1/ I2
9	GOI203	เกิดปัญหาด้านการควบคุมการใช้ทรัพยากร เช่น จัดสรรไม่เหมาะสม/ใช้ไม่คุ้ม-ไม่ถูกตามมาตรฐาน/บุคลากรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด-ขาดทักษะการใช้	ตอนที่ II-3/ I2

ตารางสรุปผลการประเมินค่าความเสี่ยง (Risk Evaluation)

ประเภทอุบัติการณ์ ความเสี่ยง	รหัส อุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์	โอกาส/ ความถี่	ความ รุนแรง	ระดับ คะแนน
S1 : Security and Privacy of Information (ความปลอดภัยและความ เป็นส่วนตัวของข้อมูล)	GPS101	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลความลับของสถานพยาบาล รั่วไหล (Confidentiality Failure)	2	5	10
	GPS102	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลสารสนเทศของสถานพยาบาลถูก แก้ไข/ลบ/เพิ่มเติม/ทำให้เสียหายหรือสูญหายโดยมิชอบ (Integrity Failure)	2	5	10
	GPS103	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ระบบสารสนเทศของสถานพยาบาล ขัดข้อง/ใช้การไม่ได้/ทำงานช้าหรือไม่ปกติ (Availability Failure)	2	5	10
	GPS104	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลหรือระบบ สารสนเทศของสถานพยาบาลมากกว่าหนึ่งด้าน (Multiple Failures) ระหว่าง Confidentiality Failure, Integrity Failure และ Availability Failure	2	5	10
	GPS105	เกิดอุบัติการณ์การละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรหรือ นักศึกษาของสถานพยาบาล ที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	2	4	8
	GPS106	เกิดอุบัติการณ์ความละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย/ ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก ที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	2	4	8
S2 : Social Media and Communication Professionalism (ความเป็นมืออาชีพด้าน โซเชียล)	GPS201	บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	2	3	6
	GPS202	บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่ไม่ได้ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	2	3	6
	GPS203	บุคลากรใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสม เกิดผลกระทบทางลบต่อตนเอง บุคลากรคนอื่น สถานพยาบาล ผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก	2	4	8
	GPS204	เกิดอุบัติการณ์ที่ส่งผลกระทบทางลบต่อสถานพยาบาลบนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Drama, Fake News แต่ไม่ได้เกิดจากบุคลากร และไม่กระทบบุคลากรคนใดคนหนึ่งโดยตรง	2	4	8

ประเภทอุบัติการณ์ ความเสี่ยง	รหัส อุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์	โอกาส/ ความถี่	ความ รุนแรง	ระดับ คะแนน
I1 : Information Technology & Communication (เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร)	GOI101	เกิดปัญหาด้าน Hardware เช่น ไม่มีแผนบริหารจัดการ/ ไม่เพียงพอ/ไม่พร้อมใช้/ใช้ไม่ตรง วัตถุประสงค์/ใช้ผิดวิธี - เทคนิค	2	3	6
	GOI102	เกิดปัญหาด้าน Network & Security เช่น ไม่พร้อมใช้/ระบบล่ม/มีการเข้าถึงโดยผู้ไม่มีสิทธิ์	2	5	10
	GOI103	เกิดปัญหาด้าน Software เช่น ไม่เข้ากับ hardware/ไม่พร้อมใช้/ไม่ตอบสนองความต้องการ/ ใช้ผิดวิธี-เทคนิค	2	3	6
	GOI104	เกิดปัญหาด้าน User & IT Team เช่น ไม่มอบหมายผู้รับผิดชอบ/ไม่พร้อม/ไม่ครอบคลุม บทบาทหน้าที่/ขาดความรู้และทักษะ	2	3	6
	GOI105	เกิดปัญหาด้านข้อมูล สารสนเทศ เช่น ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน/ ไม่น่าเชื่อถือ/ไม่เป็นปัจจุบัน	5	3	15
	GOI106	เกิดปัญหาด้านระบบ/กระบวนการสื่อสาร เช่น ไม่มีแผน/วิธีการหรือช่องทางการสื่อสาร, ไม่ สื่อสารหรือสื่อสารไม่ต่อเนื่อง/ ไม่ครบถ้วน, ขาดการติดตามประเมินผลการสื่อสาร	2	2	4
I2 : Internal Control & Inventory (การควบคุมภายในและ สินค้าคงคลัง)	GOI201	เกิดปัญหาด้านการควบคุมทรัพย์สิน เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/ผู้รับผิดชอบ, ไม่มีทะเบียนคุม/ เอกสารหลักฐานกำกับ, ขาดการตรวจสอบหรือสอบทาน	2	3	6
	GOI202	เกิดปัญหาด้านระบบบริหารการพัสดุ เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/แผนความต้องการและการ จัดหา,ไม่มีทะเบียนคุม/การตรวจรับ/การบำรุงรักษา,ขาดการควบคุมการแจกจ่าย/การ จำหน่าย	2	3	6
	GOI203	เกิดปัญหาด้านการควบคุมการใช้ทรัพยากร เช่น จัดสรรไม่เหมาะสม/ใช้ไม่คุ้ม-ไม่ถูกตาม มาตรฐาน/บุคลากรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด-ขาดทักษะการใช้	2	3	6

แผนภูมิความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Risk Map)

4. การจัดการความเสี่ยง (Risk management)

นโยบายของกลุ่มงานประกันสุขภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์โรงพยาบาลเมืองจันทร์ระดับความเสี่ยงคงเหลือที่ยอมรับได้ ≤ 5

กำหนดให้ความเสี่ยงที่จำเป็นต้องนำมาดำเนินการจัดการความเสี่ยง คือความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูงตั้งแต่ 15 ขึ้นไป ส่วนความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงต่ำกว่า 15 ถือว่ามีความเสี่ยงค่อนข้างต่ำอาจจะนำมาดำเนินการจัดการความเสี่ยงในแผนบริหารความเสี่ยงหรือไม่ก็ได้

- 4.1 **การยอมรับ (Take, Accept)** หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ
- 4.2 **การลด/ควบคุม (Reduction)** หมายถึง เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
- 4.3 **การยกเลิก (Terminate) หรือหลีกเลี่ยง (Avoid)** คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานที่จะดำเนินการหรือกิจกรรมลง เป็นต้น
- 4.4 **การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer) หรือแบ่ง (Share)** คือ ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย/ประกันทรัพย์สินกับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทนเช่นงานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

ตารางการจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

ลำดับ	รหัส อุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์	ค่าระดับ ความเสี่ยง	กลยุทธ์ จัดการความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
1	GOI105	เกิดปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศ เช่น ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน/ไม่น่าเชื่อถือ/ไม่เป็นปัจจุบัน	15	• ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุม)	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม
2	GPS101	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลความลับของสถานพยาบาลรั่วไหล (Confidentiality Failure)	10	• ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุม)	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. ตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและสำรองฐานข้อมูล 3. ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์เครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ
3	GPS102	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลสารสนเทศของสถานพยาบาลถูกแก้ไข/ลบ/เพิ่มเติม/ทำให้เสียหายหรือสูญหายโดยมิชอบ (Integrity Failure)	10	• ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุม)	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม
4	GPS103	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลขัดข้อง/ใช้การไม่ได้/ทำงานช้าหรือไม่ปกติ (Availability Failure)	10	• ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุม)	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. ตรวจสอบการทำงานของระบบเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ

ลำดับ	รหัส อุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์	ค่าระดับ ความเสี่ยง	กลยุทธ์ จัดการความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
5	GPS104	เกิดอุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลหรือระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลมากกว่าหนึ่งด้าน (Multiple Failures) ระหว่าง Confidentiality Failure, Integrity Failure และ Availability Failure	10	<ul style="list-style-type: none"> ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุม) 	<ol style="list-style-type: none"> ตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและสำรองฐานข้อมูล อย่างสม่ำเสมอ สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
6	GOI102	เกิดปัญหาด้าน Network & Security เช่น ไม่พร้อมใช้/ระบบล่ม/มีการเข้าถึงโดยผู้ไม่มีสิทธิ์	10	<ul style="list-style-type: none"> ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุม) 	<ol style="list-style-type: none"> ตรวจสอบระบบเครือข่ายสื่อสารหลัก/ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์เครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ ดำเนินการปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยฯ ในกรณีผู้ใช้งานของหน่วยงานภายใน ลาออก โอน ย้าย หรือสิ้นสุดการจ้าง ให้หน่วยงานแจ้งผู้ดูแลระบบทันทีเพื่อปรับปรุงฐานข้อมูล ผู้มีสิทธิ์เข้าใช้งานให้เป็นปัจจุบัน
7	GPS105	เกิดอุบัติการณ์การละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรหรือนักศึกษาของสถานพยาบาล ที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	8	<ul style="list-style-type: none"> ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ) 	<ol style="list-style-type: none"> สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเคร่งครัด

ลำดับ	รหัส อุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์	ค่าระดับ ความเสี่ยง	กลยุทธ์ จัดการความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
8	GPS106	เกิดอุบัติการณ์ความละเมิดความเป็นส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก ที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	8	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล 2. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
9	GPS203	บุคลากรใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสม เกิดผลกระทบทางลบต่อตนเอง บุคลากรคนอื่น สถานพยาบาล ผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือบุคคลภายนอก	8	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล 2. ดำเนินการปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างจริงจัง
10	GPS204	เกิดอุบัติการณ์ที่ส่งผลกระทบทางลบต่อสถานพยาบาลบนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Drama, Fake News แต่ไม่ได้เกิดจากบุคลากร และไม่กระทบบุคลากรคนใดคนหนึ่งโดยตรง	8	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล 2. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
11	GPS201	บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	6	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล 2. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
12	GPS202	บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่	6	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล 2. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ลำดับ	รหัส อุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์	ค่าระดับ ความเสี่ยง	กลยุทธ์ จัดการความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
13	GOI101	เกิดปัญหาด้าน Hardware เช่น ไม่มีแผน บริหารจัดการ/ไม่เพียงพอ/ไม่พร้อมใช้/ใช้ไม่ ตรงวัตถุประสงค์/ใช้ผิดวิธี - เทคนิค	6	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. จัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำรอง ที่สามารถใช้ทดแทนได้ทันที สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างต่อเนื่อง 2. ตรวจสอบ บำรุงรักษาคอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
14	GOI103	เกิดปัญหาด้าน Software เช่น ไม่เข้ากับ hardware/ไม่พร้อมใช้/ไม่ตอบสนองความ ต้องการ/ใช้ผิดวิธี-เทคนิค	6	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. จัดหา Software เตรียมพร้อมไว้สำหรับ การใช้งาน
15	GOI104	เกิดปัญหาด้าน User & IT Team เช่น ไม่มอบหมายผู้รับผิดชอบ/ไม่พร้อม/ ไม่ครอบคลุมบทบาทหน้าที่/ขาดความรู้และ ทักษะ	6	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
16	GOI201	เกิดปัญหาด้านการควบคุมทรัพย์สิน เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/ผู้รับผิดชอบ, ไม่มี ทะเบียนคุม/เอกสารหลักฐานกำกับ,ขาดการ ตรวจสอบหรือสอบทาน	6	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
17	GOI202	เกิดปัญหาด้านระบบบริหารการพัสดุ เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/แผนความต้องการและ การจัดหา,ไม่มีทะเบียนคุม/การตรวจรับ/ การบำรุงรักษา,ขาดการควบคุมการแจกจ่าย/ การจำหน่าย	6	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ลำดับ	รหัส อุบัติการณ์	ชื่ออุบัติการณ์	ค่าระดับ ความเสี่ยง	กลยุทธ์ จัดการความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
18	GOI203	เกิดปัญหาด้านการควบคุมการใช้ทรัพยากร เช่น จัดสรรไม่เหมาะสม/ใช้ไม่คุ้ม-ไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน/บุคลากรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด-ขาดทักษะการใช้	6	• ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการ)	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
19	GOI106	เกิดปัญหาด้านระบบ/กระบวนการสื่อสาร เช่น ไม่มีแผน/วิธีการหรือช่องทางการสื่อสาร , ไม่สื่อสารหรือสื่อสารไม่ต่อเนื่อง/ ไม่ครบถ้วน, ขาดการติดตามประเมินผลการสื่อสาร	4	• ยอมรับความเสี่ยง	1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการจัดการความเสี่ยง สามารถนำมาจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบคืองานประกันคุณภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์ โรงพยาบาลเมืองจันทร์ ระยะเวลาดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม 2563 – เดือนตุลาคม 2568

แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเภทความเสี่ยง	แนวทางการควบคุม	ระยะเวลา	ปีงบ 2564				ปีงบ 2565				ปีงบ 2566				ปีงบ 2567				ปีงบ 2568							
			Q 1	Q 2	Q 3	Q 4	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4	Q 1	Q 2	Q 3	Q 4				
GOI105 : เกิดปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศ เช่น ไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วน/ไม่น่าเชื่อถือ/ไม่เป็นปัจจุบัน	1. มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม	1 ครั้ง/สัปดาห์	←-----→																							
GPS101 : เกิดอุบัติเหตุด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลความลับของสถานพยาบาลรั่วไหล (Confidentiality Failure)	1. ตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและสำรองฐานข้อมูล	1 ครั้ง/สัปดาห์	←-----→																							
	2. ตรวจสอบการทำงานอุปกรณ์เครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ	1 ครั้ง/สัปดาห์	←-----→																							
GPS102 : เกิดอุบัติเหตุด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ข้อมูลสารสนเทศของสถานพยาบาลถูกแก้ไข/	1. สร้างความตระหนักการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	1 ครั้ง/ปี	←-----→																							

<p>ลบ/เพิ่มเติม/ทำให้เสียหายหรือสูญหายโดยมิชอบ (Integrity Failure)</p>	<p>2. มีการตรวจสอบ กำกับติดตาม</p>	<p>1 ครั้ง / สัปดาห์</p>	<p>←</p>
<p>GPS103 : เกิดอุบัติเหตุด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้ระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลขัดข้อง/ใช้การไม่ได้/ทำงานช้าหรือไม่ปกติ (Availability Failure)</p>	<p>1. ตรวจสอบการทำงานของระบบเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>1 ครั้ง / สัปดาห์</p>	<p>←</p>
<p>GPS104 : เกิดอุบัติเหตุด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลหรือระบบสารสนเทศของสถานพยาบาลมากกว่าหนึ่งด้าน (Multiple Failures) ระหว่าง Confidentiality Failure, Integrity Failure และ Availability Failure</p>	<p>1. ตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและสำรองฐานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ 2. สร้างความตระหนักการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>1 ครั้ง / สัปดาห์ 1 ครั้ง/ปี</p>	<p>←</p>
<p>GOI102 : เกิดปัญหาด้าน Network & Security เช่น ไม่พร้อมใช้/ระบบล่ม/มี</p>	<p>1. ตรวจสอบระบบเครือข่ายสื่อสารหลัก/ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต</p>	<p>1ครั้ง/วัน</p>	<p>←</p>

<p>การเข้าถึงโดยผู้ไม่มีสิทธิ์</p>	<p>2. ตรวจสอบการทำงาน อุปกรณ์เครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>3. ดำเนินการปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยฯ ในกรณีผู้ใช้งานของหน่วยงานภายใน ลาออก โอน ย้าย หรือสิ้นสุดการจ้าง ให้หน่วยงานแจ้งผู้ดูแลระบบทันทีเพื่อปรับปรุงฐานข้อมูล ผู้มีสิทธิ์เข้าใช้งานให้เป็นปัจจุบัน</p>	<p>1 ครั้ง/วัน</p> <p>ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ใช้งาน</p>	<p>←</p> <p>←</p>
<p>GPS105 : เกิดอุบัติการณ์การละเมิดความเป็นส่วนตัว ส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรหรือนักศึกษาของสถานพยาบาลที่ไม่ใช่อุบัติการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์</p>	<p>1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล</p> <p>2. สร้างความตระหนักการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	<p>←</p>
<p>GPS106 : เกิดอุบัติการณ์ความละเมิดความเป็นส่วนตัว ส่วนตัว (Privacy) ของข้อมูลส่วนบุคคลของ</p>	<p>1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	<p>←</p>

<p>ผู้ป่วย/ผู้รับบริการ หรือ บุคคลภายนอก ที่ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์</p>	<p>2. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคง ปลอดภัย ของ ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>		
<p>GPS203 : บุคลากรใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสม เกิดผลกระทบต่อตนเอง บุคลากรคนอื่น สถานพยาบาล ผู้ป่วย/ ผู้รับบริการ หรือ บุคคลภายนอก</p>	<p>1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคล ในการพึงรักษาสิทธิใน ส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล 2. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคง ปลอดภัย ของ ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	
<p>GPS204 : เกิดอุบัติเหตุที่ส่งผลกระทบต่อสถานพยาบาลบนสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Drama, Fake News แต่ไม่ได้เกิดจากบุคลากร และไม่กระทบบุคลากรคนใดคนหนึ่งโดยตรง</p>	<p>1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคล ในการพึงรักษาสิทธิใน ส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล 2. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคง ปลอดภัย ของ ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	
<p>GPS201 : บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะ</p>	<p>1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคล ในการพึงรักษาสิทธิใน ส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	

<p>ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>2. สร้างความตระหนักในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>		
<p>GPS202 : บุคลากรถูกกล่าวถึงหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบบนสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่อสาธารณะที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>1. สร้างความตระหนักในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลในการพึงรักษาสิทธิในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล 2. สร้างความตระหนักในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	<p>← →</p>
<p>GOI101 : เกิดปัญหาด้าน Hardware เช่น ไม่มีแผนบริหารจัดการ/ ไม่เพียงพอ/ไม่พร้อมใช้/ใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์/ใช้ผิดวิธี-เทคนิค</p>	<p>1. จัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำรอง ที่สามารถใช้ทดแทนได้ทันที สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง 2. ตรวจสอบ บำรุงรักษาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี 3 เดือน/ครั้ง</p>	<p>← →</p>
<p>GOI103 : เกิดปัญหาด้าน Software เช่น ไม่เข้ากับ hardware/ไม่พร้อมใช้/ไม่ตอบสนองความต้องการ/ใช้ผิดวิธี-เทคนิค</p>	<p>1. จัดหา Software เตรียมพร้อมไว้สำหรับ การใช้งาน</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	<p>← →</p>

<p>GOI104 : เกิดปัญหาด้าน User & IT Team เช่น ไม่มอบหมายผู้รับผิดชอบ/ไม่พร้อม/ไม่ครอบคลุมบทบาทหน้าที่/ขาดความรู้และทักษะ</p>	<p>1. สร้างความตระหนัก การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	<p>←</p>
<p>GOI201 : เกิดปัญหาด้านการควบคุมทรัพย์สิน เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/ผู้รับผิดชอบ, ไม่มีทะเบียนคุม/เอกสารหลักฐานกำกับ, ขาดการตรวจสอบหรือสอบทาน</p>	<p>1. สร้างเครื่องมือในการกำหนดทะเบียนคุม/เอกสารหลักฐานกำกับ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	<p>←</p>
<p>GOI202 : เกิดปัญหาด้านระบบบริหารการพัสดุ เช่น ไม่กำหนดระเบียบ/แผนความต้องการและการจัดหา, ไม่มีทะเบียนคุม/การตรวจรับ/การบำรุงรักษา, ขาดการควบคุมการแจกจ่าย/การจำหน่าย</p>	<p>1. สร้างเครื่องมือในการกำหนดทะเบียนคุม/เอกสารหลักฐานกำกับ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	<p>←</p>
<p>GOI203 : เกิดปัญหาด้านการควบคุมการใช้ทรัพยากร เช่น จัดสรรไม่</p>	<p>1. สร้างเครื่องมือในการกำหนดทะเบียนคุม/เอกสารหลักฐานกำกับ</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	<p>←</p>

<p>เหมาะสม/ใช้ไม่คุ้ม-ไม่ถูกต้อง ตามมาตรฐาน/บุคลากรไม่ ปฏิบัติตามข้อกำหนด-ขาด ทักษะการใช้</p>																										
<p>GOI106 : เกิดปัญหาด้าน ระบบ/กระบวนการสื่อสาร เช่น ไม่มีแผน/วิธีการหรือ ช่องทางการสื่อสาร, ไม่สื่อสารหรือสื่อสารไม่ ต่อเนื่อง/ไม่ครบถ้วน, ขาดการติดตามประเมินผล การสื่อสาร</p>	<p>1. จัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงาน กระบวนการ การบริการ ระเบียบปฏิบัติ (สำหรับผู้ใช้งาน)</p>	<p>1 ครั้ง/ปี</p>	←																							→

บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1. การประเมินปัจจัยเสี่ยง

นโยบายของกลุ่มงานประกันสุขภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ≤ 5 ความเสี่ยงที่จำเป็นต้องนำมาดำเนินการจัดการความเสี่ยง คือความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูงตั้งแต่ 10 ส่วน ความเสี่ยงในแผนบริหารความเสี่ยงต่ำกว่า 10 ถือว่ามีความเสี่ยงค่อนข้างต่ำอาจจะนำมาดำเนินการจัดการความเสี่ยงในแผนบริหารความเสี่ยงหรือไม่ก็ได้ การดำเนินการจัดการความเสี่ยง กิจกรรมที่ดำเนินการต่อไป

- 1) สร้างความตระหนักในเรื่องนโยบายและระเบียบปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจัดทำแผนโครงการกระตุ้นผู้ใช้งานให้ตระหนักในความเสี่ยงของการเปิดเผยข้อมูล หรือแชร์ข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ทุกชนิด
- 2) กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างเคร่งครัด
- 3) จัดทำสื่อต่างๆ และเผยแพร่เพื่อให้ความรู้

2. ปัจจัยที่ทำให้ระบบบริหารความเสี่ยงประสบผลสำเร็จ

- 1) แรงผลักดันจากผู้บริหารหน่วยงานที่ให้ความสนับสนุน
- 2) เทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยในการจัดเก็บข้อมูล การส่งถ่ายข้อมูลและการตรวจสอบย้อนกลับได้อย่างรวดเร็ว
- 3) ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรภายในกลุ่มงานประกันสุขภาพ ยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์ที่จะผลักดันให้การบริหารความเสี่ยงประสบผลสำเร็จ

3. ผลการประเมิน / ข้อเสนอสรุป

ผู้บริหารได้สร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายในโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ส่งเสริม สนับสนุน และสื่อสารให้ทุกคนเข้าใจขอบเขตหน้าที่ รวมทั้งทักษะในการปฏิบัติงาน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตลอดถึงจรรยาบรรณการทำงานของการดูแลผู้ป่วย เพื่อให้การควบคุมภายในหน่วยงานมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจและตามที่ได้มอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยงพบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมแล้ว แต่ต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้และส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความชำนาญในการวิเคราะห์ความเสี่ยง

